БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 27 (18.803). ● Чоршанба, 1984 йил 1 февраль ● Баҳоси 3 тийин.

АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

Қиш чилласи охирлаб боряпти. Қишлоқ меҳнаткашларининг беш йиллик ҳал қилувчи йили планлари ва мажбуриятларининг тақдири тўғрисида қилаётган кундалик ғамхўрлиги борган сари кўпроқ сезилмоқда.

Республика агросаноат комплексининг ходимлари баҳорга тайёргарлик кўрар эканлар, мамлакатимизнинг ҳамма жойида бўлгани каби бутун куч-ғайратларини КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленуми қарорларини муваффақиятли амалга оширишга сафарбар этяптилар.

Шу муносабат билан агросаноат комплексининг моддий-техника базасидан омилкорлик билан оқилона фойдаланиш, қишки агротехника тадбирларини тез ва соз ўтказиш, чорва қишловини муваффақиятли якунлаш, шу йўл билан КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва 1983 йил декабрь Пленумлари қарорларини бажаришда янги одим ташлаш меҳнат унумдорлигини ўстириш, маҳсулот сифатини тобора яхшилаб борган ҳолда унинг таннархини арзонлаштириш муҳимдир.

Республика агросаноат комплексида бунинг учун барча имкониятлар мавжуд. Улар ўтган йили қўлга киритилган реал муваффақиятларга, кадрларнинг тажрибаси ва маҳоратига, агросаноат комплексига раҳбарлик услубининг доимий такомиллаштириб борилаётганига асосланади.

Қишлоқ меҳнат аҳли учун бу — деҳқончилик маданиятини юксалтириш, агротехника талабларига қатъий риоя қилиш, экинзорлардан, машина-механизмлардан, ўғитлардан оқилона фойдаланиш, меҳнатни ташкил қилиш ва унга ҳақ тўлашнинг илғор усулларини қўлланиш, меҳнат ва технология интизомини мустаҳкамлаш, ҳамма ерда Тошкент технологиясини жорий этиш, демакдир.

Бу соҳада тартиб ва назорат ҳаммадан кўра муҳимроқдир. Негаки, ўтган йили қишлоқ хўжалик экинларини жойлаштириш бузилганлиги, озуқа экинлари етарли миқдорда экилмагани, уларни алмашлаб экиш массивларидан ташқарида жойлаштириш туфайли колхоз ва совхозлар ана шу давр учун кўзда тутилган 90 процент ўрнига алмашлаб экишни 78 процент майдонларда ўзлаштирдилар. Бу ишда Қорақалпоғистон АССР, Бухоро, Қашқадарё, Сирдарё ва Хоразм областлари хўжаликлари айниқса орқада қолмоқдалар. Шу областлар ва улардаги районларнинг партия комитетлари, область ва район агросаноат бирлашмалари, колхозлар ва совхозларнинг раҳбарлари ва мутахассислари бугунги кунда алмашлаб экишни жорий қилиш ва ўзлаштиришда кўпроқ қатъият кўрсатишлари лозим.

Бугунги кунда республика агросаноат комплекси меҳнаткашлари олдида турган яна бир муҳим вазифа сув камчиллиги билан боғлиқдир. Бу соҳада ҳам йилнинг оғир келиши кутилмоқда. Сирдарё ва Чирчиқ ҳавзаларидаги ерларда аҳвол, айниқса, ноқулай бўлиши мумкин.

Ҳозир яхоб беришдаги қолоқликка барҳам бериш билангина чекланмай, унинг сифатини яхшилаш, бунинг учун суғориш ва коллектор-дренаж шахобчаларини тозалаш ва ремонт қилишни жадаллаштириш даркор. Ҳозирча бу ишда кўплаб камчилик ва нуқсонлар бор. Масалан, Бухоро областидаги 200 минг гектар шўрхок ерлардан атиги 50 минг гектарига яхоб берилди. Сирдарё ва Жиззах областларида сувдан оқилона фойдаланиляпти, деб бўлмайди. Сирдарёликлар пландаги 186 минг гектар майдоннинг 117 минг гектарини ювиб бўлдилар.

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги, Қишлоқ хўжалиги, Мева-сабзавот хўжалиги министрликлари, «Главсредазирсовхозстрой» ва республика Сув хўжалиги қурилиши давлат комитетининг раҳбарлари ва мутахассислари партия, совет ва хўжалик органлари, район агросаноат бирлашмалари кенгашлари билан ҳамкорликда кескин чора-тадбирлар кўришлари, бу ишда назорат ва масъулиятни кучайтиришлари даркор.

Табиийки, машина ва механизмларни ҳам ишлашга тезроқ ва созроқ тайёрлаш лозим. Бироқ, бир қанча областлар, кўпгина районлар ва хўжаликларда техникани экиш мавсумига тайёрлаш ва уларни ремонт қилиш сусткашлик билан сифатсиз олиб борилмоқда. Қорақалпоғистон АССР, Қашқадарё, Сирдарё, Жиззах, Хоразм ва бошқа областлар машина ва механизмларнинг айрим турларини ремонт қилиш ва тайёрлаш суръатини оширишда сусткашлик қилмоқдалар.

Министрликлар ва идоралар, «Госкомсельхозтехника» бўлинмалари жуда қисқа муддатларда техника воситаларини ремонт қилиш ва тайёрлашни тугаллаш учун таъсирчан чора-тадбирлар кўришлари, бунинг учун зарур миқдордаги механизаторларни сафарбар қилишлари, уларга яхши маданий-маиший шарт-шароитлар яратиб беришлари даркор. Партия, касаба союз ва комсомол органлари барча машина-механизмларнинг март бошларигача экиш мавсумига тайёр қилиниши учун ремонтчилар мусобақаси самарадорлигини оширишга даъват этилгандирлар. Айни пайтда эҳтиёт қисмлар, янги техника, ёнилғи-мойлаш материалларини ўз вақтида етказиб бериш тўғрисида ғамхўрлик қилиш лозим. Ремонт корхоналари ва устахоналарида ишни авж олдириб юбориш, меҳнатни уюштириш ва рағбатлантиришнинг илғор шаклларини кенгроқ жорий қилиш, коллектив пудрат асосида ишлашни ташкил этиш зарур.

Министрликлар ва идоралар, «Сельхозхимия» машина паркларини тўлдириш ва тиклаш тўғрисида ғамхўрлик қилар эканлар, айни чоғда минерал ўғитларни келтириш, уларни эҳтиётлаб сақлаш ва омилкорлик билан тақсимлаш тўғрисида ҳам эътиборни бўшаштирмасликлари лозим.

Шу билан бирга маҳаллий ўғитларни далалар эҳтиёжига ва гўнгларни ишлатиш планларига мувофиқ тайёрлаш, ташиш ва экин майдонларига солиш масаласига ҳам диққат-эътиборни кучайтириш муҳимдир. Кўпгина хўжаликларда бу масалаларга етарли даражада эътибор берилмаяпти. Иш олиб борилаётган жойларда ҳам у ташкилий жиҳатдан яхши уюштирилмаган. Бу соҳадаги ишлар, айниқса, Қорақалпоғистон АССР, Қашқадарё, Бухоро ва бошқа областлар хўжаликларида ёмон.

Қишнинг қолган кунларида органик ўғитлар запасини кўпайтириш учун барча имкониятлардан фойдаланиш, тупроқ унумдорлигини ошириш учун компостларни тайёрлаш даркор. Ҳар бир колхоз ва совхозда унумдорлик отрядларини тузиш, уларни техника ва транспорт билан таъминлаш, бу ерда ҳам меҳнатни пудрат асосида ташкил қилиш, ҳар бир кишининг юксак пировард иш натижаси учун маънавий ва моддий манфаатдорлигини ошириш лозим.

Сифатли уруғ тайёрлаш ҳозир деҳқонлар олдида турган яна бир муҳим юмушдир. Умуман, олганда республикада чигит тайёрлаш ўтган йилги суръатлардан анча олдинда бормоқда. Лекин айрим областларда иш суст боряпти. Чигитларни туксизлантиришда Андижон, Жиззах ва Самарқанд областлари, уларни тозалашда Наманган, Сурхондарё ва Фарғона областлари орқада қоляптилар. Қишлоқ хўжалиги ва Пахта тозалаш саноати министрликлари чигитни тайёрлашни тезлаштиришлари, уларни навларига ва репродукцияларига қараб хўжаликларга юборишлари, шу йўл билан кўзланган мақсадга эришишга, яъни хўжаликлар ва районлар доирасида чигитларнинг хилма-хил навда бўлишини мумкин қадар кўпроқ қисқартиришга эришишлари лозим. Партия комитетлари, район агросаноат бирлашмалари кенгашларидан бу ишни назорат остига олиб, давлат интизомини ўрнатишлари талаб қилинади.

Ҳозир пахтакорлар олдида иккинчи даражали вазифа йўқ. Қишки агротехника тадбирларини ўз вақтида ва сифатли адо этиш, шу асосда баҳорда 7—10 иш кунида чигитни экиб тугатиш, ернинг ўз табиий намига тўла ундириб олиш, ҳосилнинг эрта етилиши учун қулай замин яратиш ғоятда муҳимдир.

Бу йилги пахта ҳосили учун қилинаётган ғамхўрлик қанчалик муҳим бўлмасин, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг бошқа тармоқларини ривожлантириш билан боғлиқ ишларни иккинчи даражага тушириб қўймаслик даркор. Дон, чорвачилик озуқаси етиштириш ана шу муҳим ишлар жумласидандир.

Колхоз ва совхозлар кузги бошоқли экинлар экиш планини бажардилар. Аммо бу ишнинг ярми, холос. Йил бошига келиб экилган бошоқли экинларнинг 30 процентигина униб чиқди. Бугунги кунда ана шу майдонлар устидан мутахассисларнинг доимий назоратини ўрнатиш, баҳор келиши билан улар парваришини кучайтириб юбориш керак.

Айни пайтда баҳорги донли экинларни экишга яхшироқ тайёргарлик кўриш, бошоқли экинлар, маккахўжори ва шоли уруғлари таъминотини яхшилаш лозим. Уруғларни, шу жумладан, беда уруғини текшириш ва тозалаш ишларидаги суръат ва сифатни ошириш керак. Уруғларни тайёрлаш қандай бораётганлиги ва уларнинг сифати, хўжаликларни шундай уруғлар билан планли ва аниқ таъминлаш масалалари Қишлоқ хўжалиги ва Мева-сабзавот хўжалиги министрликлари, республика Тайёрлаш министрлиги, район агросаноат бирлашмалари кенгашлари раҳбарлари ва мутахассисларининг доимий кундалик диққат марказида туриши зарур.

Ҳозир бутун диққат-эътиборни экиш мавсумига қаратар эканмиз, фермалардаги ташкилотчилик ишларини ҳам кучайтириш лозим. Республика чорвадорлари чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, сут соғиб олишни кўпайтириш ва чорва молларини семиртириш, давлатга гўшт ва сут етказиб беришни ошириш учун бошланган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига фаоллик билан қўшилдилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленумининг чорвачиликни ривожлантириш бўйича маъқуллаган тадбирлари рўёбга чиқарилмоқда. Чорвадорларнинг фидокорона меҳнати, қишлов даври учун етарли миқдорда тайёрланган озуқа базаси туфайли ўтган йилнинг шу даврига нисбатан маҳсулот етиштириш кўпайди.

Бироқ озуқадан фойдаланишда, уларни тайёрлаш технологиясида хўжасизликка йўл қўйиш ҳоллари ҳам учраяпти. Озуқаларни майдалаб берадиган техника, озуқа ошхоналари ва цехларининг кўпгина қисми ишламаяпти. Ҳамма жойда ҳам зооветеринария ишлари, меҳнат интизоми шу кун талаблари даражасида эмас. Шунинг оқибатида Қорақалпоғистон АССР, Бухоро, Навоий, Сурхондарё ва Қашқадарё областларида қўйлар ва эчкиларнинг семизлик даражаси паст, Фарғона, Самарқанд ва Тошкент областларида уларнинг мажбурий сўйилиши умумий туёқ сонида 2,4—2,8 процентни ташкил қилмоқда. Қатор областларда чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш камайди. Андижон, Бухоро, Наманган, Фарғона областлари гўшт, Бухоро, Қашқадарё ва Самарқанд областлари — сут, Бухоро, Жиззах, Навоий, Самарқанд областлари хўжаликлари тухум тайёрлашда орқада қолмоқдалар.

Бугунги кунда қишловни уюшқоқлик билан якунлаш, чорва молларининг юксак маҳсулдорлигига ва сақлаб қолинишига эришиш, маҳсулотлар тайёрлашни кўпайтириш учун ҳамма чораларни кўриш лозим. Партия, совет ва хўжалик органларининг асосий диққат-эътибори озуқадан оқилона фойдаланишга қаратилиши зарур.

Агросаноат комплекси меҳнаткашларининг ҳозир юмушлари кўп. Шу йилнинг план ва мажбуриятларини муваффақиятли бажариш, баъзи жойларда беш йилликнинг дастлабки йилларидаги қарзларнинг ўрнини тўлдириш учун ҳали кўп иш қилиш лозим. Деҳқонлар, механизаторлар, чорвадорлар, республика агросаноат комплексидаги барча шерикларнинг экиш мавсумига тайёргарлик кўриш, чорва молларининг намунали сақланиши, иш самарадорлиги ва сифатини ошириш учун социалистик мусобақасини кенг авж олдирмоқ зарур. Партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари экономика масалаларига, меҳнатни ташкил қилишга, интизомни мустаҳкамлашга, хўжалик ҳисобини, коллектив пудратини ўзлаштиришга, меҳнат унумдорлигини ўстиришга, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини юқори сифат билан тайёрлаш билан бир қаторда уларнинг таннархини арзонлаштиришга эътиборни кучайтиришга даъват этилгандирлар.

Буларнинг ҳаммаси республика агросаноат комплексининг Озиқ-овқат программасини бажаришга, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленуми қарорларини бажаришга қўшадиган ҳиссасини кўпайтириш имконини беради. Бу ҳақда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллиги нишонланадиган юбилей йилида янада кўпроқ ғамхўрлик қилишимиз лозим.

Ю. В. АНДРОПОВнинг

ЮНЕСКО Бош директори мактубига жавоби

Муҳтарам Бош директор, «Келажак сарчашмаларида» номли асарингизни юборганингиз учун ташаккур. Бу китобда инсониятнинг тақдири тўғрисидаги фикр-ўйларингиз баён этилган.

Қуролланиш пойгаси ва ядро уруши хавфи муносабати билан Сизнинг ташвишланаётганингизга қўшилмасдан қололмайман. Дарҳақиқат шундай хавф ортиб бормоқда, лекин бу бизнинг айбимиз билан бўлмаётганлиги маълум. Бутун Ер куррасини ўзининг суверен мулки деб қараётган ва бошқаларга ўзининг ҳаёт нормасини тиқиштиришга ўзини ҳақли деб ҳисоблаётган АҚШ маъмуриятининг жаҳонгирлик йўли кескинлик манбаи бўлиб қолганлиги миллион-миллион кишиларга тобора аён бўлмоқда.

Совет Иттифоқи халқаро майдонда бошқача йўлдан бормоқда. Бу йўл Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва унинг ихтисослашган муассасаси— ЮНЕСКОнинг Уставидаги қоидаларга мувофиқ келади.

ЮНЕСКОга аъзо бўлган давлатларнинг катта кўпчилиги билан бирга ўзингиз бошчилик қилаётган ташкилотнинг тинчлик ва халқаро ҳамкорлик йўлидаги фаолиятини қўллаб-қувватлаймиз. Кескинлик кучайиб бораётган бир шароитда шундай ҳамкорликни мустаҳкамлаш, ривожлантириш алоҳида аҳамият касб этмоқда. ЮНЕСКО мустаҳкам тинчликни таъминлаш учун кураш соҳасида кўп иш қила олади.

ЮНЕСКО олдида илм-фан, маданият ва маориф соҳасида турган вазифаларни ирқчилик, Апартеидга қарши курашдан, тенг ҳуқуқли бўлмаган халқаро иқтисодий муносабатлар системасини мустаҳкамлашга уринишларга қарши курашдан ажратиб бўлмайди. Мустамлакачилик ҳукмронлиги шармандали замонларини эслатувчи ана шу анахронизмга барҳам бериш борасида ЮНЕСКОнинг куч-ғайратларини табриклаш мумкин холос.

Халқлар ўртасида ҳамжиҳатлик ва ҳамкорлик ўрнатишда, тинчлик учун ва уруш хавфини йўқотиш учун курашда оммавий ахборот воситалари катта роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам ахборот соҳасида «информацион империализм»ни, шу соҳада Ғарб монополияларининг зўравонлигини тугатишга кўмаклашувчи янги халқаро тартиб системасини яратишга ЮНЕСКОнинг бераётган эътибори биз учун тушунарлидир.

ЮНЕСКОдаги давлатлар маъқуллаган ЮНЕСКОнинг 1984—1989 йиллардаги иш плани бундай йўл ЮНЕСКОдаги катта кўпчилик давлатларнинг манфаатларига мос келишидан далолат беради.

ЮНЕСКОда муваффақиятли ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилаётган давлатлар ҳамжамиятига ўзини қарши қўйишга уринаётган кимсалар шу иш учун бутун масъулият ўз зиммаларига тушишини билишлари керак ва халқлар ким дўст, ким душман эканлигига яна бир карра ишонч ҳосил қилади.

СССР билан ЮНЕСКО ўртасида ҳамкорлик муносабатларини янада ривожлантириш халқларнинг ҳаётий манфаатларига, тинчлик ва тараққиёт ишига мос келишига аминман.

Энг яхши истакларимни билдираман ва ҳурмат билан

Ю. В. АНДРОПОВ.

А. М. М'БОУ мактуби

ЮНЕСКО Бош директори А. М. М'Боу СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. В. Андроповга ўзининг «Келажак сарчашмаларида» деган китобини юборди. У китобга қўшиб юборган мактубида бу китоб ташкилотнинг 1984—1989 йилларга мўлжалланган иккинчи ўртача муддатли фаолият планини тайёрлаш муносабати билан ЮНЕСКОдаги жаҳон проблемалари тўғрисида узоқ давом этган фикр-мулоҳазалар самараси, деб таъкидлайди. Бош конференция билдирган истакларга мувофиқ, деб давом этилади мактубда, бу план дунёдаги проблемаларни чуқур таҳлил этишга асосланмоғи керак эди. Шу мақсадда ташкилотга аъзо бўлган давлатлар билан, халқаро ҳукумат ташкилотлари ва ҳукуматдан ташқари ташкилотлар ҳамда турли арбоблар билан кенг кўламда маслаҳатлашувлар ўтказилди.

Мен айтилган турли фикрларни мумкин қадар ҳисобга олишга ҳаракат қилдим, деб ёзади А. М. М'Боу. Лекин мен тайёрлаган текст пировард натижада ҳозирги дунёга нисбатан шу дунёни тушуниб етишга имкон яратадиган тарихга ва ҳозирги пайт талабларига жавоб бермоқ учун қуриш зарур бўлган келажакка нисбатан ўз қарашларимни ифода этади.

Бош конференция ўзининг тўртинчи фавқулодда сессиясида ЮНЕСКОнинг иккинчи ўртача муддатли планини тасдиқлаб, бир овоздан резолюция қабул қилди. Унда сизга юбориш шарафига муяссар бўлган китобимда айтилган фикрлар қувватланган, дейди мактубининг охирида А. М. М'Боу.

(ТАСС).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида кўкламга тайёргарлик кўриш соҳасидаги энг муҳим вазифаларни муҳокама қилди. Ўтган йилнинг якунлари ҳар гектар ернинг самарадорлигини янада оширишнинг катта имкониятлари ва фойдаланилмай ётган резервлари борлигини аниқлаганлиги уқтириб ўтилди. Бу имконият ва резервларни ишга солиш— қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтиришни таъминлаш, Озиқ-овқат программасини амалга оширишга кўпроқ ҳисса қўшиш демакдир.

Колхоз ва совхозлар раҳбарларининг, аграр-саноат комплексига кирувчи министрликлар ва идоралар раҳбарларининг биринчи галдаги, энг муҳим вазифаси—кўкламги дала ишларига ўз вақтида ва сифатли тайёргарлик кўрилишини таъминлашдан иборат. КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қарорларига мувофиқ қишлоқ хўжалиги ходимларининг мавжуд моддий-техникавий базадан ҳам, шунингдек, мазкур мақсадлар учун давлат сарфлаётган маблағлардан ҳам фойдаланишни қатъиян яхшилаш учун бўлган масъулиятини ошириш лозим.

Экинларни жойлаштиришни алмашлаб экиш планларига қатъий мувофиқ равишда амалга ошириб, алмашлаб экишни ўзлаштириш соҳасида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорида белгиланган даражага етиб олиш лозим. Бир қанча областлар бу соҳада орқада қолмоқдаки, буни тезроқ тугатиш зарур. Уруғлик чигитни тайёрлашни жадаллаштириш, уни хўжаликларга экиш планларига мувофиқ навлари ва репродукциялари бўйича ташиб олиш лозим. Бюро шуни уқтирдики, бир қанча хўжаликларда маҳаллий ўғитларни тайёрлаш масалаларига дуруст эътибор берилмаяпти. Ҳар бир колхоз ва совхозда унумдорлик отрядларини тузиш, уларни техника ва транспорт билан таъминлаш меҳнатга ҳақ тўлашнинг илғор формаларини жорий этиш мақсадга мувофиқ деб топилди.

Техника ремонтининг ҳолатига ва унинг тайёрлигига алоҳида эътибор берилди. Бюро Госкомсельхозтехникага, тегишли министрликлар ва идораларга ремонт ишларини тезроқ тугаллаш, колхоз ва совхозларни запас қисмлар ва бошқа материаллар билан таъминлашни яхшилаш, шу тариқа 1 мартгача ҳамма машиналарни шай қилиб қўйиш учун барча куч ва ресурсларни сафарбар этишни топширди.

Бюро сувдан фойдаланишда жуда қаттиқ интизом ўрнатилишини, коллектор-зовурларни ва суғориш тармоқларини тезроқ тозалашни талаб қилди. Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, Қишлоқ хўжалиги министрлигига, Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига, Главсредазирсовхозстройга маҳаллий партия ва совет органлари билан биргаликда сув тақчиллигига қарши курашда йўл қўйилган камчиликларни тугатиш юзасидан қатъий чоралар кўриш, ерларнинг сув таъминотини оширишга оид ишларнинг ўтказилиши устидан қаттиқ контроллик қилиш топширилди.

Бюро чорвадорлар олдига чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказиш, чорва туёғини сақлаб қолишга ва уларнинг юксак маҳсулдорлигига эришиш, фермалар маҳсулотини етиштиришни кун сайин кўпайтириш юзасидан масъулиятли вазифалар қўйди.

Бюро мажлисида КПСС Марказий Комитетининг «Бошланғич, район, шаҳар, округ, область ва ўлка партия ташкилотларида ҳисобот ва сайловларни ўтказиш тўғрисида»ги қарори асосида республикадаги ҳисобот-сайлов кампаниясининг якунлари чиқарилди. Область, шаҳар, район партия комитетларига бўлиб ўтган йиғилишлар ва конференцияларнинг қарорларини, коммунистлар айтган танқидий мулоҳазалар ва таклифларни бажариш тадбирларини ишлаб чиқиб, амалга ошириш, сайлаб қўйилган активларнинг ўқишини ташкил этиш, халқ хўжалигига партиявий раҳбарлик савиясини муттасил оширишга эришиш топширилди.

Бюро Бутуниттифоқ «Союзмашхлопководства» ишлаб чиқариш бирлашмаси корхоналарида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ошириш, уларнинг турини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш соҳасидаги ишларнинг аҳволини кўриб чиқди. Ҳозирча бу иш аҳолининг ошиб бораётган эҳтиёжларига ва ҳозирги талабларга мувофиқ эмаслиги қайд этилди. Бирлашма раҳбарларига, унинг директорлари кенгашига, бошланғич партия ташкилотларига оммавий равишда талаб қилинаётган юқори сифатли моллар ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган топшириқларни тўла ва ошириб бажариш учун барча мавжуд имкониятлардан ва ишлаб чиқариш потенциалидан тўла-тўкис фойдаланиш топширилди.

Бюро мажлисида пахтачилик соҳасидаги селекция-уруғчилик ишини янада яхшилаш тадбирлари белгиланди.

Бюро мева-сабзавот маҳсулотлари учун замонавий омборлар қурилишини жадаллаштириш масаласини кўриб чиқди.

Аҳоли турмуш маданиятини ошириш республика кенгашининг 1984 йилги иш плани тасдиқланди.

Бюро партия ва давлат ҳаётининг бошқа баъзи масалаларини кўриб чиқди.

УЛКАН МАРРАЛАР

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ 1984 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Қорақалпоғистон АССР меҳнаткашлари партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг, Ўзбекистон Компартияси XX съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, ўн биринчи беш йиллик мобайнида халқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантиришда янги марраларга эришдилар.

Саноат жадал суръатлар билан ўсди, қўшимча равишда 47,9 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. 22 та саноат корхонаси ва цехи ишга туширилди, кўп миқдорда уй-жой, мактаблар, мактабгача тарбия муассасалари, касалхоналар ҳамда бошқа ишлаб чиқариш ва социал объектлар қуриб битказилди.

Қишлоқ хўжалиги янада юқори поғонага кўтарилди. Шу давр ичида давлатга бир миллион 267 минг тонна пахта, шу жумладан пландан ташқари 72 минг тонна пахта сотилди. Пахта ҳосилдорлиги 33,4 центнерга етди. 1983 йилда биринчи марта 332 минг тонна шоли етиштирилди, унинг 227 минг тоннаси давлатга топширилди.

Мева-сабзавот маҳсулотлари тайёрлаш ва уларни Умумиттифоқ фондига етказиб бериш уч йиллик планлари анча ошириб бажарилди. Гўшт тайёрлаш 18 процент, сут — 27 процент, тухум 1,6 баравар, жун — 1,5, пилла 1,4 баравар кўпайтирилди. Чорва туёғи ва паррандалар анча кўпайди, уларнинг маҳсулдорлиги ошди.

Аҳолига савдо, маиший хизмат кўрсатиш, маданият, маориф ва соғлиқни сақлаш янада ривож топди.

Автоном республика меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленуми қарорларига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқида баён этилган қоида

(Давоми иккинчи бетда).

ЮКСАК ШАРАФ

31 январь куни 117-Тошкент-Октябрь сайлов округи округ сайлов комиссиясининг мажлиси бўлди. Мажлисда Ўзбекистон пойтахтидаги ана шу округга кирувчи Октябрь, Киров ва Собир Раҳимов районлари меҳнат коллективлари ва жамоат ташкилотларининг вакиллари қатнашдилар.

Комиссия раиси, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг тикувчи-мотористи А. А. Хўжаева мажлисни оча туриб, мамлакат давлат ҳокимиятининг олий органи депутатлигига номзод қилиб кўрсатилган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев шу округдан овозга қўйилишга розилик берганлиги ҳақидаги хабарни округ сайловчилари мамнуният билан қабул қилганликларини айтди.

Мажлисда «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг тикувчи-мотористи А. М. Просина, шаҳардаги 1-клиника касалхонасининг бош врачи Қ. Т. Ризаев, «Миконд» заводининг электр слесари В. Н. Талдонов, В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университети кафедрасининг мудири Л. Т. Бобохонова, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари А. А. Абдураҳмонов, Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлигининг етакчи инженери Л. С. Медведева, Собир Раҳимов район партия комитетининг иккинчи секретари В. А. Шалупов сўзга чиқиб, меҳнаткашлар КПСС билан Совет ҳукуматининг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқуллаётганликлари, улар партия XXVI съездининг ва КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумларининг қарорларини, ўртоқ Ю. В. Андропов нутқларида баён этилган йўл-йўриқ ва тавсияларни бажаришга астойдил интилаётганликлари ҳақида гапирдилар. Улар ўз коллективларининг топширувига мувофиқ комиссияга мурожаат қилиб, И. Б. Усмонхўжаевни депутатликка номзод этиб рўйхатга олишни илтимос қилдилар.

(Давоми иккинчи бетда)

ЭКОНОМИКАМИЗНИНГ ШАХДАМ ОДИМЛАРИ

Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш 1983 йилги Давлат планининг бажарилиш якунлари тўғрисида

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг ахбороти

1983 йилда бутун халқ хўжалигини янада юксалтиришга эришилди, сифат кўрсаткичлари яхшиланди, иқтисодий ўсиш суръатлари тезлашди. Совет кишиларининг фаровонлигини ошириш давом эттирилди.

Ўтган йили республикани иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий якунлари қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

	1983 йилда 1982 йилга нисбатан процент ҳисобида
Истеъмол ва жамғарма учун фойдаланилган миллий даромад	103,8
Саноат маҳсулоти — жами	105,1
Шу жумладан:	
ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқариш	104,4
истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш	107,1
Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари	102
Темир йўл транспортининг юк обороти	107,5
Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспортининг юк обороти	102,6
Асосий фондларни ишга тушириш	100,6
Капитал маблағ сарфлаш	103
Ишчи ва хизматчилар сони	101,5
Меҳнат унумдорлиги:	
саноатда	102,4
Қишлоқ хўжалигида (жамоат ишлаб чиқариши)	103
қурилишда	100,6
Ўзбекистон ССР Министрлар Советига қарашли корхона ва ташкилотларнинг фойдаси (матлубот кооперацияси билан давлат страхованиеси бу ҳисобга кирмайди)	107,2
Аҳоли жон бошига реал даромадлар	102
Халқ хўжалигидаги иш ҳақи фонди	102,2
Ишчи ва хизматчиларнинг пул билан оладиган ўртача иш ҳақи	100,8
Жамоат хўжалигида колхозчиларнинг меҳнат ҳақи	107
Ижтимоий истеъмол фондларидан аҳолига берилган тўлов ва имтиёзлар:	
жами	105,3
аҳоли жон бошига	101,2
Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти, умумий овқатланиш ҳам қўшиб ҳисобланган	105,1
Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ҳажми	110,5

Миллий даромад 887,7 миллион сўмлик миқдорда кўпайиб, 21 миллиард сўмликдан кўпроқни ташкил этди (амалдаги нархларда). Унинг қарийб тўртдан уч қисмидан истеъмол учун фойдаланилди, уй-жой ва социал-маданий қурилишга қилинган харажатлар қўшиб ҳисобланганда эса бевосита халқ фаровонлиги учун миллий даромаднинг салкам бешдан тўрт қисми ишлатилди.

Саноат маҳсулоти 1982 йилга нисбатан қарийб 1 миллиард сўмлик миқдорда кўпайди ва 20 миллиард сўмликдан ошди (корхоналарнинг 1982 йил 1 январгача бўлган улгуржи нархларида).

(Давоми учинчи бетда).

ЮКСАК ШАРАФ

1984 йил 4 март СССР Олий Советига САЙЛОВ

(Боши биринчи бетда).

Округ сайлов комиссияси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Иномжон Бузрукович Усмонхўжаев**ни 117-Тошкент-Октябрь сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олиш тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилди.

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи 578-Андижон сайлов округ сайлов комиссиясининг мажлиси бўлди. Комиссия Андижондаги «Электродвигатель» заводи ишчиси **Майрамхон Абдумўминовна Маликова**ни шу округдан депутатликка номзод қилиб рўйхатга олди.

583-Бинокор сайлов округининг округ сайлов комиссияси мажлисида Зарбдор районидаги «Ленин йўли» совхозининг бригадири **Зулайҳо Синдоровна Сатторова** шу округдан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олинди.

Чуст районидаги Гагарин номли совхознинг ишчиси **Малика Аҳмадалиевна Достонова** округ сайлов комиссиясининг мажлисида 591 Чуст сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олинди.

Самарқанд область, Каттақўрғон районидаги Тельман номли колхоз бригадири **Ҳаким Қобилов** шу округдаги сайлов комиссиясининг мажлисида 109-Каттақўрғон сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олинди.

604-Ангрен сайлов округи округ сайлов комиссияси Ангрен шаҳарсозлик бошқармасининг бўёқчиси **Хайринисо Абдинабиевна Норматова**ни шу округдан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод этиб рўйхатга олиш тўғрисида қарор қабул қилди.

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи 611-Марғилон сайлов округи округ сайлов комиссиясининг мажлисида Марғилондаги «Атлас» аврли газламалар ишлаб чиқариш бирлашмасининг тўқувчиси **Марямхон Рахуббековна Рустамова** шу округдан мамлакат давлат ҳокимияти олий органи депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди.

СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи 609-Қўқон сайлов округи округ сайлов комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Комиссия Фарғона область, Фрунзе районидаги К. Маркс номли колхознинг бош агрономи **Турғунбой Мамасолиев**ни шу округдан депутатликка номзод этиб рўйхатга олди.

613-Урганч сайлов округи округ сайлов комиссиясининг мажлисида Урганч пиллакашлик фабрикасининг пилла тортувчиси **Гулжон Рўзметовна Раҳмонова** шу округдан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди.

Округ сайлов комиссиясининг мажлисида Қорақалпоғистон АССРдаги Куйбишев номли совхоз механизатори **Данебой Таженович Турғунбоев** 560-Кегайли сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди.

Мўйноқдаги балиқ саноати ишлаб чиқариш бирлашмаси консерва цехининг ишчиси **Гулсара Шароповна Қўшчонова** шу округ сайлов комиссиясининг мажлисида 562-Мўйноқ сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди.

* * *

Ўзбекистонда бўлиб ўтган округ сайловолди кенгашларида Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари **Рўзмат Ғойибович Ғойибов**нинг, Гагарин районидаги «Правда» совхози бригадири **Қурбоной Дурриевна Қорахонова**нинг, СССР химия саноати министри **Владимир Владимирович Листов**нинг, Хоразм область Боғот районидаги Нариманов номли колхоз раиси **Абдулла Искандаров**нинг, СССР Гидрометеорология ва табиий муҳитни контроль қилиш давлат комитетининг раиси **Юрий Антониевич Израэл**нинг, Қорақалпоғистон АССР, Тўрткўл районидаги Димитров номли колхоз пиллачиси **Ўғилжон Жумабоевна Сапаева**нинг СССР Олий Совети депутатлигига номзодлар қилиб кўрсатилганлиги якдиллик билан қўллаб-қувватланди.

Кенгашларнинг қатнашчилари депутатликка номзодларга мурожаат қилиб, тегишли сайлов округларидан овозга қўйилишга розилик беришларини сўрадилар.

(ЎзТАГ).

УЛКАН МАРРАЛАР

(Боши биринчи бетда).

ва хулосаларга амал қилиб, партия белгилаган социал-иқтисодий программани амалга оширишга салмоқли ҳисса қўшишга азму қарор берганлар. Улар Ўзбекистон ССР, Ўзбекистон Компартияси, Қорақалпоғистон АССР, область партия ташкилоти барпо этилган куннинг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга интилиб, 1984 йил учун қуйидаги мажбуриятларни қабул қиладилар.

Резервлардан янада тўла-тўкис фойдаланиш, ишлаб чиқаришни тобора интенсивлаш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш асосида меҳнат унумдорлигини пландан ташқари 1 процент оширишга, маҳсулот таннархини қўшимча равишда 0,5 процент камайтиришга эришилади.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш плани муддатидан илгари бажарилади, саноат ишлаб чиқаришининг 2,3 процент ўсиши таъминланади, ишлаб чиқариш ҳажмини ўстиришнинг 65 процентига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилади. Пландан ташқари чакана нархларда 11 миллион сўмлик халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарилади. Маҳсулотнинг олти тури давлат Сифат белгиси аттестациясидан ўтказилади. Пландан ташқари 200 минг тонна халқ хўжалиги юки ва 205 минг пассажир ташилади, вагонларнинг юк ортиш-тушириш операцияларида бекор туриши 0,1 соат ва автомобилларнинг ана шундай бекор туриши 12 минг машина-соат миқдорида камайтирилиши таъминланади.

Капитал қурилишда бутун куч-ғайрат қурилиш ишларининг ташкил этилишини яхшилашга, кучларни, воситаларни ва моддий-техника ресурсларини ишга тушириладиган объектларга тўплашга қаратилади. Товар қурилиш маҳсулотининг ҳажми юзасидан белгиланган план 26 декабргача адо этилади ва пландан ташқари 3 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилади. Мактабларни ишга тушириш йиллик плани 1 сентябргача тугалланади.

Қурилиш-монтаж ишлари ҳажмининг 60 проценти, уй-жой қурилишида эса 80 проценти бригада пудрати усулида бажарилади. Йил мобайнида 6,4 минг тонна цемент, 4,7 минг кубометр ёғоч-тахта, 1 минг 600 тонна металл тежалади.

Қишлоқ хўжалигида деҳқончилик маданиятини, қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ва чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш ҳисобига ялпи маҳсулот ҳажми кўпайтирилади. Давлатга камида 410 минг тонна пахта, 311 минг тонна дон, шу жумладан 300 минг тонна шоли, 120 минг тонна мева-сабзавот, 20,1 минг тонна гўшт, 47 минг тонна сут, 57 миллионта тухум, 1325 тонна жун, 149 мингта қоракўл тери, 880 тонна пилла сотилиб, план кўрсаткичларидан ва ўтган йилги тайёрлаш ҳажмларидан анча ўзиб кетилади.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сут 2400 килограммга, товуқлардан олинадиган тухум 155 тага, гўштга топшириладиган қорамолнинг ўртача вазни 350 килограммга, қўйларнинг вазни 45 килограммга, чўчқаларнинг вазни 115 килограммга етказилади. Чорвачиликнинг тўйимли ва ширали ем-хашакка бўлган эҳтиёжлари тўла-тўкис қондирилади.

Давлат, кооператив савдосининг чакана товар обороти ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш плани муддатидан илгари бажарилади. Аҳолига қўшимча равишда 1 миллион сўмлик мол сотилади ва 45 минг сўмлик хизмат кўрсатилади. Аҳолига хизмат кўрсатиш формалари ва методлари такомиллаштирилади, буюртмаларни бажариш сифати яхшиланади, муддати қисқартирилади, чакана савдо тармоғи майдонини 5 минг квадрат метр, умумий овқатланиш корхоналаридаги ўринларни 2750 та кўпайтириш таъминланади.

Соғлиқни сақлаш, маориф, маданият ва илм-фанни ривожлантириш юзасидан белгиланган топшириқларнинг муваффақиятли бажарилиши таъминланади.

Қорақалпоғистон АССР меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетига, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига ваъда бериб айтадиларки, улар партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленумининг қарорларини, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг кўрсатмаларини шараф билан бажарадилар, экономиканинг ҳамма тармоқларини ривожлантиришда янги муваффақиятларга эришадилар, 1984 йилги план ва социалистик мажбуриятларнинг ҳамда умуман ўн биринчи беш йиллик планнинг ошириб бажарилишини таъминлайдилар.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

КОРСАКОВ [Сахалин области].

● Сахалин порт шаҳри Корсаковда очилган виставка Япония ёш рассомларининг ижоди билан таништиради. Бу ерда турли мамлакатлар болаларининг тинчлик ва дўстлик тўғрисидаги порлоқ орзулар билан йўғрилган элликта расм кўрсатилмоқда. Экспозиция яқинда Хоккайдода намойиш этилган Сахалин мактаб ўқувчилари асарлари виставкасига жавобан ўтказилмоқда.

МИНСК

● В. И. Ленин номидаги Минск трактор заводининг унификация этилган кабиналар участкасида роботлар олий класс пайвандловчи вазифасини ўтай бошлади. Бугун улар созланди ва тажриба тариқасида ишлатиб кўрилди. Бунда улар пухта, моҳир усталар эканлигини кўрсатди. Ҳозир Белоруссия халқ хўжалиги ўн уч тармоғининг корхоналарида саноат роботларини жорий этиш илмий-техник программаси амалга оширилмоқда. Бунинг натижасида ҳозироқ 16 минг ишчи бир зайлдаги оғир меҳнат қилишдан халос бўлди.

АШХОБОД

● Эски кинохроника кадрлари бугун ёш сайловчиларга Туркманистонда тўнғич саноат — 8 Март номидаги Ашхобод пиллакашлик фабрикаси пайдо бўлганлиги тўғрисида ҳикоя қилди. Корхона агитпунктида «Халқ ҳокимияти бунёд этган» деган мавзудаги тематик кечалар туркуми ҳозирги меҳнат зафарларининг сарчашмаларига шу тўлқинлантирувчи экскурсия билан бошланди.

ПАВЛОДАР

● Бугун «В. И. Ленин номидаги Павлодар трактор заводи» бирлашмасида ярим миллионинчи ўрмаловчи «Қозоғистон» трактори муддатидан илгари тайёрланди. Корхона иш бошлаганидан бери ўтган 15 йил ичида бу ерда шунча трактор ясалди. Бирлашмада ишлаб чиқаришни комплекс ривожлантириш программаси муваффақият билан амалга оширилмоқда. Бу эса коллектив бир кунда тайёрлайдиган тракторни бултургига нисбатан ўнта кўпайтиришга ёрдам берди. [ТАСС].

ДЕПУТАТЛИККА НОМЗОД БИЛАН УЧРАШУВ

Ш. Р. Рашидов номидаги Тошкент тўқимачилик комбинатининг илғор тўқувчиси Каромат Ҳакимовна Ёқуббоеванинг номи Ўзбекистондагина эмас, унинг ташқарисида ҳам жуда машҳур. У энг янги тўқимачилик асбоб-ускуналарини мукаммал эгаллаб олиб, нормадаги 17 та ўрнига мокисиз ўттизта станокда ишламоқда ва типовой ишлаб чиқариш тифизликдан ташқари ишлаш ҳисобига рекорд иш унумига эришди. Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг ва тўқувчи Виноградовалар номидаги мукофотнинг лауреати унвонига сазовор бўлган Каромат Ҳакимовна ўз маҳоратини ёшларга бажонидил ўргатмоқда. У ишлаб чиқаришдаги зарбдор ишни актив жамоат фаолияти билан қўшиб олиб бормоқда.

600-Тошкент-Ленин сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига номзод К. Ҳ. Ёқуббоеванинг 31 январь куни Ш. Р. Рашидов номидаги Тошкент тўқимачилик комбинати Маданият саройида ўз сайловчилари билан бўлиб ўтган учрашувида шулар ҳақида гапирилди.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили, тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. П. Казанцева, 1-пойабзал фабрикасининг ишчиси Н. Очилова, 85-ҳунар-техника билим юрти ишлаб чиқариш таълими устаси Т. П. Мадаминова, экспериментал фурнитура-пластмасса заводининг директори И. С. Аҳмаджонов, тўқимачилик ва енгил саноат институтининг катта илмий ходими М. В. Половникова, «Таштекстильмаш» заводи комсомол комитетининг секретари К. Абдуллаев, ҳунар-техника билим юрти ўқувчиси С. Дўстматова, иккинчи тўқув фабрикасининг тўқувчиси М. Йўлдошева ва учрашувнинг бошқа қатнашчилари учрашувда сўзга чиқиб, К. Ҳ. Ёқуббоеванинг жуда яхши ишчи, сезгир ва меҳрибон инсон эканини таърифлаб бердилар. У шаҳар Советининг депутати бўлган чоғида сайловчиларнинг кўпгина наказларини бажарди. Нотиқлар сайловчиларни сайлов куни коммунистлар билан партиясизлар блокининг муносиб номзоди учун овоз беришга чақирдилар.

К. Ҳ. Ёқуббоева ўзига билдирилган ишонч учун сайловчиларга чин кўнгилдан ташаккур айтди ва бутун кучини партия билан халқ ишига сарфлашга ваъда берди. Сайловчилар депутатликка кўрсатилган номзодга наказлар беришди.

(ЎзТАГ).

Д. Ф. УСТИНОВНИНГ ҲИНДИСТОНГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИГА ДОИР

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов Ҳиндистон Республикаси ҳукуматининг таклифига биноан февраль ойининг биринчи ярмида расмий визит билан Ҳиндистонга боради.

ТАБРИК ТЕЛЕГРАММАСИ

СССР Министрлар Совети ўртоқ Кан Сон Сан Корея Халқ Демократик Республикаси Маъмурий кенгашининг Бош министри лавозимига сайланганлиги муносабати билан унга табрик телеграммаси юборди.

Телеграммада социалистик Корея фаровонлиги, Совет—Корея дўстона муносабатларини мустаҳкамлаш йўлидаги фаолиятида унга муваффақиятларга эришув истаги билдирилган.

(ТАСС).

ЙИЛЛИК ПЛАН — МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

«УЗКОЛХОЗСТРОЙ» БИРЛАШМАСИНИНГ ТОШКЕНТ ТРЕСТИГА ҚАРАШЛИ 98-МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН КЎЧМА КОЛОННА ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИНИНГ 1984 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

«Узколхозстрой» бирлашмасининг Тошкент трестига қарашли 98-механизациялашган кўчма колоннасининг коллективи партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май, ноябрь, 1983 йил июнь ва декабрь Пленумларининг қарорларини амалга ошира бориб, ўз зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олади:

бош пудрат бўйича қурилиш-монтаж ишларининг плани 20 декабргача, шу жумладан ўз кучи билан бажариладиган қурилиш-монтаж ишларининг плани 15 декабргача, товар бинокорлик маҳсулотини топшириш плани 10 декабргача бажарилади;

пландан ташқари 250 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилади.

пландан ташқари 350 квадрат метр уй-жой, шу жумладан кооператив қурилиш бўйича 250 квадрат метр уй-жой қурилиб, фойдаланишга топширилади;

кичик механизация воситаларидан яхшироқ фойдаланиш, меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш, қурилиш ишлаб чиқаришига хўжалик ҳисобидаги бригадаларни жорий этиш, шунингдек бинокорлик материалларини тежаш йўли билан таннархни планда белгиланганидан 0,5 процент камайтиришга, меҳнат унумдорлигини топшириқда белгиланганидан ташқари 1,5 процент оширишга эришилади, ер қазиш ишларини механизациялаш даражаси 85 процентга, бетон тайёрлаш ишларини механизациялаш даражаси 100 процентга, қоришма тайёрлаш ишларини механизациялаш даражаси 75 процентга етказилади, 15 минг сўмлик иқтисодий самара олиш имконини берадиган рационализаторлик таклифлари жорий этилади. 10 тонна металл, 100 тонна цемент, 130 кубометр ёғоч-тахта, 500 квадрат метр ойна тежалади;

хўжалик ҳисобидаги бригада сони еттитага етказилади ва шу бригадалар жами қурилиш-монтаж ишларининг 62 процентини бажаради;

Қурилиш-монтаж ишларининг сифатини оширишга эришилади, объектларнинг камида 90 проценти «яхши» ва «аъло» баҳолар билан фойдаланишга топширилади.

Ўз кучи билан йиғма темир-бетон буюмлар ишлаб чиқариш 6,5 минг кубометрга, товар бетон ишлаб чиқариш 10 минг кубометрга етказилади.

Буюртмачиларга тайёр товар бинокорлик маҳсулотини топширишдан планга қўшимча равишда 40 минг сўм миқдорида фойда олинади.

Ушбу социалистик мажбуриятлар механизациялашган кўчма колонна ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг умумий йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

ДАЛА МЕҲНАТЧИЛАРИ — КАРТИНАЛАР ҚАҲРАМОНЛАРИ

● Фарғоналик рассомлар Киров районига қилган ижодий сафарлари чоғида яратилган элликтадан кўп сураткашлик, графика, ҳайкалтарошлик асарлари область марказида очилган экспозицияга киритилди. Г. Беззубовнинг график листлари «Искра» колхозидан донгдор пахтакор А. Росабаев бригадаси билан таништиради. Рассом Б. Журкиннинг полотноси ҳозирги қишлоқнинг ҳаёти тўғрисида ҳикоя қилади. М. Фаткулин, В. Касин, В. Переверзев районнинг энг яхши кишилари портретлари галереясини яратдилар.

КУТУБХОНАЛАРДА ВИСТАВКАЛАР

Наманган районининг марказий кутубхонасида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган китоблар виставкаси очилди. Бадиий ва сиёсий адабиёт экспозицияси Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистонда рўй берган катта социал-иқтисодий ўзгартишлар билан таништиради.

Марказий кутубхонанинг қишлоқлардаги 40 та филиалининг ҳаммасида ҳам шонли санага тайёргарлик кўрилмоқда. Филиалларда ҳам китоб расмлар экспозициялари ташкил этилди, китобхонларнинг конференциялари ўтказилмоқда. (ЎзТАГ).

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

● БУХАРЕСТ

Руминиянинг Филиаш шаҳридаги электр мотор заводининг конвейер линиясида 65.000 номерли электродвигатель тайёрлаб чиқарилди. Бу йил корхона коллективи электродвигателлар ишлаб чиқаришни 1983 йилга нисбатан тахминан икки баравар кўпайтириш мажбуриятини олган. Жаҳондаги 11 мамлакатга етказиб берилаётган экспорт маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва унинг сифатини яхшилашга алоҳида эътибор берилмоқда. Совет Иттифоқи Филиаш электродвигателлари ва трансформаторларини харид қилаётган энг катта мамлакатдир.

● БУДАПЕШТ

Сўнгги 8 йил мобайнида Венгрияда қарийб 350 мингта янги квартира қурилди. Бу ерда эълон қилинган ВХР Марказий статистика бошқармасининг тўпламида кўрсатиб ўтилишича Венгрия тарихида биринчи марта ҳар бир квартирага ўрта ҳисобда камида уч кишидан тўғри келади.

Ўтган йили Совет — Венгрия газ қувури учинчи навбатининг барча иншоотлари ва маҳаллий магистраллари фойдаланишга топширилганлиги натижасида марказий газ таъминоти системасига уланган квартиралар сони қарийб бир миллионтага етди. Венгрия шаҳарларида уй-жой қурилиши жадал суръатларда олиб борилиши билан бирга унинг атрофидаги майдонлар ва кварталларни ҳам обод қилиш уйғун равишда амалга оширилмоқда. (ТАСС).

ЯПОНИЯ. Эллик ёшдан ошган японияликларнинг кўпчилиги меҳнат шартномасига биноан уларни ёши туфайли ишдан бўшатишларини жон ҳовучлаб кутишади. Уларнинг учдан икки қисми аввалги иш ҳақларининг 10 процентидан кам миқдорда нафақа оладиган бўладилар. Ҳозирги шароитда пенсия воситалари овқатланишга ҳам етмайди. Ҳукумат томонидан ўтказилаётган «қаттиқ тежаш сиёсати» энг аввало социал эҳтиёжларга бўлган сарф-харажатларга тааллуқлидир. Масалан, бултур кексаларга имтиёзли медицина хизмати кўрсатиш бекор қилинди. «Сякай симпо» газетасидан олинган ушбу суратда Токио шаҳри кексаларининг соғлиқни сақлаш ва социал таъминот министрликлари биноси олдида ўтириб ўтказаётган намойиши тасвирланган.

[ТАСС фотохроникаси]

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **ЛОНДОН.** Шотландия кемасозларидан 500 га яқин киши Британия миллий кемасозлик корпорациясининг Лейт шаҳридаги «Генрий Робс» корхонасини ишғол қилди. Меҳнаткашлар компания маъмурияти Шотландиянинг шарқий қисмидаги тўртта корхонада ишлаб чиқаришни тўхтатиш ва келаси ҳафта икки минг кемасозни ишдан бўшатиб юбориш режаларига қарши норозилик билдирмоқдалар.

● **ЖАЗОИР.** Бу ерда миллий озодлик фронти партиясининг V съездидан кейин тузилган шу партия Марказий Комитети доимий секретариатининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. АПС агентлигининг хабар беришича, мажлисда съезд яқин фурсатга, шунингдек бирмунча олис йилларга белгилаб берган миллий қурилиш вазифаларини ҳал қилишга меҳнаткашларни сафарбар этиш йўллари ва воситалари муҳокама қилинган.

[ТАСС].

СОХТА ЭМАС, РЕАЛ ХАВФСИЗЛИК УЧУН

ХАЛҚАРО МАВЗУДА

Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «Правда» саволларига жавоблари бутун дунёда салмоқ ва обрў билан янгради. Ҳатто Америкадаги «Нью-Йорк таймс» сингари бизга доимо душманлик руҳидаги буржуа газеталари ҳам жавобларнинг тўла текстини эълон қилибгина қолмай, буни тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш учун сохта эмас, балки реал асосларни яратишга қаратилган бениҳоя муҳим ҳужжат деб баҳолади. «Нью-Йорк таймс» жумладан бундай деб ёзади: «Совет раҳбари Совет — Америка муносабатларини яхшилашга олиб бора оладиган бир қанча конкрет тадбирларни баён этди. У Европадаги ядро қуроллари проблемасига тўхталиб, Совет Иттифоқи амалий-ўзаро мақбул асосда аҳдномаларга эришишга тайёр эканини уқтирди. Аммо бунга эришмоқ учун АҚШ ва НАТО Ғарбий Европада «Першинг» ва қанотли ракеталар жойлаштирила бошлангунча мавжуд бўлган ҳолатга қайтишга тайёр эканликларини кўрсатишлари керак». Ғарб дипломатлари «Ю. В. Андроповнинг баёнотига катта аҳамият бермоқдалар», деб ёзади сўнгра газета.

Совет раҳбари вужудга келган халқаро вазиятнинг жиддийлигини уқтиб кўрсатганини кўпгина чет эл шарҳларида қайд этилмоқда. Аксинча, у Америка ракеталари жойлаштирилиши натижасида ядро уруши хавфи кучайганини, ҳарбий кескинликни эмас, сиёсий кескинликни ҳам ошганлигини яққол кўрсатиб берди, шу билан бирга Аргентина Коммунистик партияси раҳбарларидан бири К. Бергстайн таъкидлаганидек, «Ю. В. Андроповнинг дунёдаги мураккаб ва хатарли аҳволни чуқур таҳлил этибгина қолмай, шу билан бирга халқаро ишонч ва кескинликни юмшатиш муҳитини вужудга келтира оладиган бир қанча конкрет ва муҳим таклифларни ҳам ўртага қўйди».

Бу — аввало тенглик ва баб-баравар хавфсизлик принципи асосида ядро қуролларини чеклаш ва қисқартириш тўғрисида амалий аҳдномаларга эришиш мақсадида музокаралар олиб бориш учун ҳар қандай реал имкониятдан фойдаланишга қилинган эҳтиросли даъватдир. Масалан, Қўшма Штатлар Совет Иттифоқи каби ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик ҳақида ўз зиммасига мажбурият олиши бунга кўп жиҳатдан кўмаклашган бўлур эди. НАТО мамлакатларининг ўзаро ҳарбий куч ишлатмаслик тўғрисидаги Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг таклифига рози бўлиши ҳам шу мақсадга хизмат қилган бўлур эди.

Кўпгина халқаро кузатувчилар совет раҳбарининг аниқ-равшан позициясини ва унинг бир қанча проблемаларни жиддий муҳокама қилиш имкониятларини амалга оширишга ишончи комиллигини таҳлил этиб, муайян шароитларда янги, бошланган 1984 йил кескинликни юмшатиш йўлида муҳим босқич бўлиб қолиши мумкин, деган хулосага келмоқдалар. Бунинг учун, бир томондан Қўшма Штатларнинг ва НАТОдаги бошқа мамлакатларнинг хоҳиши ҳамда сиёсий иродаси бўлиши керак. Иккинчи томондан, миллион-миллион кишиларнинг тинчлик учун кураши ҳам шу мақсадга эришишда катта роль ўйнаши керак. Бу кураш ҳам бугунги куннинг объектив реаллигидир.

Г. ШИШКИН.
(ТАСС).

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

ПУЧ ДАЪВО

АҚШ президенти Рейган мен Оқ уйга келгандан бери ўтган уч йил мобайнида АҚШнинг иқтисодий аҳволи тубдан яхшиланди, деб ғоятда риёкорлик билан даъво қилади. Аслида бу даъво мамлакат жамоатчилигини чалғитишга қаратилган очиқдан очиқ сафсатабозликдир.

Яқинда демократик партия сиёсий комитети эълон қилган статистика маълумотлари буни яққол кўрсатиб турибди. Бу маълумотда ҳозирги Оқ уй бошлиғи ҳокимият тепасига келган 1981 йилнинг январь ойида экономикадаги аҳвол бундан аввалги йилнинг декабрь ойидаги аҳвол билан солиштириб чиқилган. Мана шу маълумотлар ўтган йилнинг охирида АҚШда ишсизлар сони 1981 йил январь ойида рўйхатга олинган ишсизлар сонига қараганда яна бир миллион кишига кўпайганлигини яққол кўрсатади. Шу давр мобайнида саноатда ишлаб чиқариш қувватларининг иш билан таъминланиш даражаси 81,3 процентдан 79,4 процентга тушиб қолган. Рейган президентлик қила бошлаган дастлабки пайтларда ҳафтасига ўрта ҳисобда 227 хусусий корхона инқирозга учраган бўлса, 3 йилдан кейин бу рақам 644 тага етди.

МЕҲНАТКАШЛАР МАНФААТИГА ҚАРШИ ҲУЖУМ

Бельгия ҳукумати мамлакат меҳнаткашларининг ҳаётий манфаатларига кенг кўламда яна ҳужум қилиш пайига тушган. Бош министр ўринбосарининг маълум қилишича, Бельгия молия ва ташқи савдо министри Вилли де Клерк ҳукумат яқин орада ишчилар ва хизматчиларнинг иш ҳақини анча камайтиришни кўзда тутган тегишли ҳужжат тайёрламоқда. Унинг сўзига қараганда, гўё «миллий экономикани соғломлаштириш» учун шундай қилиш керак эмиш. Бошқача қилиб айтганда, гап Бельгия маъмурларининг мамлакат олдида турган ғоят кескин социал-иқтисодий муаммоларни меҳнаткашлар ҳисобидан ҳал этиш нияти тўғрисида боради.

Ҳукуматнинг бундай режаларига демократик касаба союзлари, мамлакат меҳнаткашлари қатъий қарши чиқмоқдалар. Улар ҳозирги ўнг марказчи кабинет ўтказиб келаётган «қаттиқ иқтисодий тежаш» сиёсати меҳнаткашлар моддий аҳволини анча мушкуллашишига, биринчи навбатда ёшлар ўртасида ишсизликнинг кўпайишига сабаб бўлаётир. «Драпо руже» газетасининг уқтириб ўтишича, мамлакат тарихида меҳнаткашлар ҳеч қачон ҳозиргидек қашшоқлашмаган.

ЭКОНОМИКАМИЗНИНГ ШАХДАМ ОДИМЛАРИ

(Боши биринчи бетда).

Қишлоқ хўжалиги маҳсулоти 1983 йилда 7,1 миллиард сўмлик бўлди, йиллик ўсиш эса 194,5 миллион сўмни ташкил этди.

5,6 миллиард сўмлик, яъни 1982 йилга нисбатан 28 миллион сўмлик кўп **асосий фондлар** ишга туширилди.

Халқ хўжалигидаги **ишчи** ва **хизматчиларнинг ўртача йиллик сони** 66,2 минг нафар кўпайди ва 4,6 миллион кишини ташкил қилди, колхозларнинг жамоат хўжалигида шуғулланувчи **колхозчилар** сони 1 миллион кишидан ошди. Ўтган йилларда бўлгани каби республикада меҳнат қобилиятига эга бўлган аҳоли иш билан тўла-тўкис таъминланди.

СССРнинг меҳнат коллективлари тўғрисидаги Қонуни қабул этилиши ишлаб чиқаришни ва социал ривожланишни бошқариш масалаларини ҳал этишда меҳнаткашларнинг активлигини ўстиришга имкон берди. Бригада пудратини қўлланиш кенгайди.

Хўжалик юритишни такомиллаштириш, давлат, меҳнат ва план интизомини мустаҳкамлаш тадбирлари амалга оширилмоқда. Иш вақтининг зое ўтиши камайди, кадрлар қўнимсизлиги пасайди.

Ишлаб чиқариш **самарадорлиги** ошди. Ижтимоий меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига 78,5 минг кишининг меҳнати тежаб қолинди. Халқ хўжалиги тармоқларида моддий ресурсларни тежаш иши давом эттирилди.

Шу билан бирга айрим министрликлар ва идоралар қора металлар прокатини, қозон-печ ва дизел ёқилғисини, автобензинни тежаш топшириқларини бажармадилар.

I. ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ

1983 йилда халқ хўжалигининг барча тармоқларида фан ва техника ютуқлари жорий этилди. Фан-техника программаларининг топшириқларини бажариш давом эттирилди.

Ўтган йил мобайнида республика саноат корхоналарида ўрнатилган механизациялашган поток

ва автомат линиялар	257
Комплекс механизация ва автоматлаштиришга ўтказилган участкалар, цехлар, ишлаб чиқаришлар	137
Халқ хўжалигида фойдаланилган ихтиролар ва рационализаторлик таклифлари	55 минггадан ортиқ

Илмий ходимлар 36,7 минг кишини ташкил этди.

Саноатда ишлаб чиқаришни автоматлаштириш, ишлаб чиқарилаётган машиналар ва асбоб-ускуналарнинг техникавий даражасини ва сифатини ошириш, кўтарма-транспорт ва омбор ишларини механизациялаш тадбирлари амалга оширилди. Бир қанча юксак самарали технологик жараёнлар жорий қилинди, микропроцессорларни, робот техникасини қўлланиш кенгайтирилди. Машиналар, асбоб-ускуналар, аппаратлар ва приборларнинг 74 та янги турини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди ва бошланди.

Қишлоқ хўжалигида деҳқончиликнинг илмий асосланган ҳамда ҳар бир область ва Қорақалпоғистон АССР учун ишлаб чиқилган системаси жорий этилмоқда, майдон бирлигидан энг кўп маҳсулот ундириб олиш таъминланди, экинларни етиштиришнинг индустриал технологияси, тупроқни ишлашнинг самарали усуллари жорий қилинди. Қишлоқ хўжалигининг моддий-техникавий базаси янги серунум турдаги машина ва ускуналар билан тўлдирилди, ўғитлар ва заҳарли химикатларнинг самарали турлари қўлланилди.

1983 йилда дон учун маккажўхори экилган майдонларнинг 72 процентидаги иш индустриал технология асосида олиб борилди.

Қурилишда ишларни бажаришнинг илғор методлари, самарали конструкциялар ва материалларни қўлланиш янада ривож топди. Тўла йиғма қурилиш салмоғи ошди.

Шу билан бирга фан ва техникани ривожлантириш планининг ҳамда фан-техника программаларининг айрим топшириқлари бажарилмай қолди.

II. САНОАТ

Маҳсулот реализация қилиш йиллик плани 102 процент бажарилди.

Саноат маҳсулотининг умумий ҳажми 1982 йилга нисбатан планда белгиланган 4 процент ўрнига 5,1 процент кўпайди. Саноатнинг айрим тармоқларига оид маълумотлар қуйида келтирилади:

	ишлаб чиқариш ҳажми 1983 йилда 1982 йилга нисбатан процент ҳисобида
Электроэнергетика	106
Ёқилғи саноати	103
Қора ва рангли металлургия	102
Химия ва нефть химияси саноати	112
Машинасозлик ва металл ишлаш	106
Ўрмон, ёғочсозлик ва целлюлоза-қоғоз саноати	110
Бинокорлик материаллари саноати	106
Енгил саноат	104
Озиқ-овқат саноати	104

Халқ истеъмол буюмлари («Б» группаси маҳсулоти) ишлаб чиқаришнинг илдам ўсиши таъминланди.

Меҳнат унумдорлиги 2,4 процент ўсди. Умуман саноатда ва кўпчилик саноат министрликларида меҳнат унумдорлигининг ўсиши ўртача иш ҳақининг ошишидан ўзиб кетди.

Пировард натижаларга қараб ҳақ тўланадиган ягона наряд асосида ишловчи бригадалар тобора кўпроқ ривож топмоқда. Бригадалардаги барча ишчиларнинг тахминан учдан икки қисми шу бригадаларга жалб этилган.

Министрликлар бўйича маҳсулот реализация қилиш ҳажми планининг бажарилиши, ишлаб чиқариш ва меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари ҳақидаги маълумотлар қуйида келтирилади:

	Маҳсулот реализация қилиш йиллик планининг бажарилиш проценти	1983 йилда 1982 йилга нисбатан процент ҳисобида: ишлаб чиқариш ҳажми	меҳнат унумдорлиги
Умумиттифоқ министрликлари ва идоралари			
Нефть саноати	105	102	102
Газ саноати	101	103	101
Химия саноати	100,0	103	101
Минерал ўғит ишлаб чиқариш	99	116	115
Электротехника саноати	101	103	106
Химия ва нефть машинасозлиги	102	103	109
Станоксозлик ва асбобсозлик саноати	102	103	104
Автомобиль саноати	100,0	100,1	103
Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги	100,8	103	103
Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги	100,7	104	103
Енгил ва озиқ-овқат саноати учун машинасозлик ҳамда рўзғор асбоблари	99,4	98	103
Микробиология саноати бош бошқармаси	96	109	105
Иттифоқ-республика ва республика министрликлари ҳамда идоралари			
СССР Қора металлургия министрлиги	101	106	99,4
СССР Рангли металлургия министрлиги	100,7	102	100,8
СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати	102	104	103
СССР Кўмир саноати	103	98	97
СССР Ўрмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати	101	112	106
Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик саноати	102	111	107
Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати	101	107	105
Ўзбекистон ССР Енгил саноати	104	107	102
Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати	100,8	100,9	101
Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати	98	100,8	100,8
Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги	104	109	107
Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати	103	106	105
Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноати	102	109	106
Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитети	93	104	100,7

Қорақалпоғистон АССР, областлар ва Тошкент шаҳри бўйича маҳсулот реализация қилиш планининг бажарилишига, ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатларига оид кўрсаткичлар қуйидагича бўлди:

	Маҳсулот реализация қилиш йиллик планининг бажарилиш проценти	1983 йилда 1982 йилга нисбатан процент ҳисобида: ишлаб чиқариш ҳажми	меҳнат унумдорлиги
Қорақалпоғистон АССР	104	108	98
Андижон области	103	107	99,4
Бухоро области	104	102	97
Жиззах области	103	96	86
Қашқадарё области	98	109	104
Навоий области	100,9	113	108
Наманган области	104	104	100,9
Самарқанд области	103	102	101
Сурхондарё области	102	108	104
Сирдарё области	98	104	102
Тошкент области	102	105	103
Фарғона области	100,9	105	103
Хоразм области	103	106	102
Тошкент шаҳри	102	105	104

Маҳсулотнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш қуйидагича бўлди:

	1983 йилда ишлаб чиқарилгани	1983 йилда 1982 йилга нисбатан процент ҳисобида
Электр энергия, миллиард киловатт-соат	41,7	107
Минерал ўғитлар (шартли бирликларда), минг тонна	7419,7	106
Сульфат кислота, минг тонна	1935	108
Синтетик смола ва пластмассалар, минг тонна	127,9	123
Химиявий тола ва ип, минг тонна	33,6	104
Куч трансформаторлари, минг киловольт-ампер	7048	100,2
Бронекабель, минг километр	17,3	93
Компрессорлар, минг дона	10,5	119
Тракторлар, минг дона	24,7	100,6
Трактор прицеплари, минг дона	38,0	100,0
Трактор культиваторлари, минг дона	21,2	105
Пахта териш машиналари, минг дона	10,1	102
Кўприксимон электр кранлар (махсус кранлар ҳам қўшилади), дона	1401	100,0
Экскаваторлар, дона	1532	107
Картон, минг тонна	54,1	104
Йиғма темир-бетон конструкциялар ва буюмлар, минг куб метр	5620	106
Шифер, миллион шартли плита	405	114
Иморатбоп ғишт, миллион дона	1770	101
Пахта толаси, минг тонна	1595,0	94
Ипак ип, тонна	1935	104
Каноп толаси, минг тонна	33,4	99,1
Ип газлама, миллион квадрат метр	265,5	112
Шойи газлама, миллион квадрат метр	129,5	104
Нотўқима материаллар, миллион квадрат метр	107,4	105
Пайпоқ, миллион жуфт	49,7	100,8
Ички трикотаж, миллион дона	34,0	100,9
Устки трикотаж, миллион дона	19,1	104
Чарм пойабзал, миллион жуфт	32,9	105
Гўшт (саноатда ишлаб чиқарилгани), минг тонна	226	107
Колбаса маҳсулотлари, минг тонна	52,5	105
Сариёғ, минг тонна	14,2	105
Сутга айлантириб ҳисоблаганда қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари, минг тонна	540,5	106
Ўсимлик мойи, минг тонна	388,4	91
Макарон маҳсулотлари, минг тонна	73,1	103
Консервалар, миллион шартли банка	819,8	109
Чинни-фаянс идишлар, миллион дона	65,8	89

Кўмир қазиб олиш, пахта териш машиналари, трактор прицеплари, тракторлар, шифер ишлаб чиқариш плани ошириб бажарилди.

Кўпчилик халқ истеъмол моллари: шойи газлама, пайпоқ, чарм пойабзал, гўшт ва колбаса маҳсулотлари, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари, макарон маҳсулотлари ва бир қанча бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқаришнинг режалаштирилган ҳажмига эришилди.

Олий сифат категориясидаги маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилдагига нисбатан кўпайди.

Шу билан бирга шартномаларда кўрсатилган мажбуриятлар ҳали тўлиқ бажарилмаяпти. Бинокорлик материаллари саноати, Озиқ-овқат, Балиқ саноати министрликларининг ва баъзи бошқа министрликларнинг ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналари тузилган шартномаларга ва ижро этиш учун қабул қилинган нарядларга мувофиқ истеъмолчиларга маҳсулот етказиб беришни таъминламадилар.

Айрим ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналари маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш, фойда олиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, товар маҳсулоти таннархини камайтириш, зарур турдаги ва тегишли сифатдаги маҳсулот ишлаб чиқариш планларини бажармадилар. Янгидан ишга туширилган айрим қувватлар суст ўзлаштирилди ва улардан тўлиқ фойдаланилмади. Бронекабель, сульфат кислота, синтетик аммиак, иморатбоп ғишт, гилам ва гилам буюмлари, сариёғ ва ўсимлик мойи ишлаб чиқариш планлари бажарилмади.

III. ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Қишлоқ хўжалиги ходимлари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқариш юзасидан қарорларини амалга ошира бориб, қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг кўпгина турларини етиштиришни янада кўпайтиришга эришдилар.

Пахта етиштириш 5,9 миллион тоннага етказилди. Қорақалпоғистон АССР, Бухоро, Қашқадарё, Навоий, Самарқанд, Сурхондарё, Тошкент ва Хоразм областлари пахта харид қилиш социалистик мажбуриятларини бажардилар. Ингичка толали пахта етиштириш анча кўпайди ва уни давлатга сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар бажарилди. Тайёрлов пунктларига 591 минг тонна ана шу қимматли хом ашё етказиб берилди.

Дон ҳосили, шу жумладан шоли, картошка, сабзавот, полиз маҳсулотлари, мева, узум ялпи ҳосили 1982 йилга нисбатан кўпайди. Деҳқончилик маҳсулотларининг барча турларини давлат йўли билан харид қилиш планлари ошириб бажарилди.

1984 йил ҳосили учун 762 минг гектар майдонга кузги дон экилди, 1599 минг гектар ер шудгорланди. Далаларга органик ва минерал ўғит ташиб чиқарилмоқда, суғориш тармоқлари тозаланмоқда, ернинг шўри ювилмоқда, тупроқда нам тўпланмоқда. Машина-трактор парки кўкламги дала ишларига тайёрланмоқда.

Чорвачиликда муайян муваффақиятларга эришилди.

Барча категориядаги хўжаликларда **маҳсулдор чорва туёғи** қуйидагича бўлди:

	1983 йил 1 январда минг бош	1984 йил 1 январда минг бош
Қорамол	3869,7	3990,9
Шу жумладан, Сигирлар	1477,8	1511,8
Чўчқалар	707,5	762,3
Қўй ва эчкилар	9550,2	9712,1

Барча категориядаги хўжаликларда **чорвачилик маҳсулотлари етиштириш** қуйидагича бўлди:

	1982 йил	1983 йил
Гўшт (сўйилган вазнда), минг тонна	377,9	390,9
Сут, минг тонна	2445,6	2538,8
Тухум, миллион дона	1726,7	1757,3
Жун (физик вазнда), минг тонна	24,5	22,2

Чорва маҳсулдорлиги ошди. Жамоат хўжалигида ўртача сут соғиб олиш 4 процент, товуқларнинг тухум қилиши 0,6 процент кўпайди.

Саноат, қурилиш ва бошқа корхона ҳамда ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликларида, шунингдек аҳолининг шахсий ёрдамчи хўжаликларида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш кўпайди.

Барча категориядаги хўжаликларда **чорвачилик маҳсулотларини давлат йўли билан харид қилиш** қуйидагича бўлди:

	1982 йил	1983 йил
Қорамол ва парранда, минг тонна:		
тирик вазнда	286,2	301,4
сўйилган вазнда	169,9	174,8
Сут, минг тонна	818,5	870,2
Тухум, миллион дона	1030,0	1073,7
Жун (соф толага айлантириб ҳисоблаганда), минг тонна	17,5	17,9

Қорамол ва парранда, сут ва жунни давлат йўли билан харид қилиш плани ошириб адо этилди, тухум харид қилиш плани тўлиқ бажарилмади.

Эришилган муваффақиятларга қарамай, бир қанча колхоз ва совхозлар деҳқончилик ва чорвачиликнинг айрим маҳсулотларини давлатга сотиш планининг бажарилишини таъминламадилар, ишлаб чиқаришни ўстириш резервларидан етарли фойдаланмаяптилар, машина-механизмларнинг бекор туриб қолишига, мелиорацияланган ерлардан самарасиз фойдаланишга, қишлоқ хўжалик маҳсулотининг нобуд бўлишига, унумсиз харажатларга йўл қўймоқдалар.

Қишлоқ хўжалигига жами қуввати 1,4 миллион от кучига тенг келадиган 16,4 мингта трактор, 7,1 мингта юк ташийдиган ва ихтисослаштирилган автомобиль, 1362 та ғалла йиғиш, 1110 та силос йиғиш, 232 та маккажўхори йиғиш комбайни, 5,9 мингта пахта териш машинаси, 4,0 мингта трактор косилкаси, 2,0 мингта пресс-подборщик, 9,4 мингта сеялка, 12,3 мингта культиватор ва кўпгина бошқа машина-механизмлар **етказиб берилди.**

1,2 миллион тонна (тўйимли моддаларга 100 процентга айлантириб ҳисобланган) ёки 1982 йилга нисбатан 53,1 минг тонна кўп минерал ўғит, 1,2 минг тонна химиявий озуқа қўшимчаси етказиб берилди.

Агросаноат комплексига, шу жумладан қишлоқ хўжалигини ишлаб чиқариш воситалари билан таъминлайдиган тармоқларни қўшиб ҳисоблаганда сарфланган **капитал маблағ** 3,3 миллиард сўмни, шу жумладан қишлоқ хўжалигига сарфланган шундай маблағ 3,0 миллиард сўмни ташкил этди.

Бошқарув структураси такомиллаштирилди, колхозлар, совхозлар ва агросаноат комплекси корхоналарининг алоқалари мустаҳкамланди, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг коллектив (бригада) формалари жорий қилинди.

Барча районларда, областларда ва Қорақалпоғистон АССРда агросаноат бирлашмалари тузилди ва ишлаб турибди.

IV. ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА

Ўрта Осиё темир йўли ва шу йўлнинг Ўзбекистон территориясида жойлашган **бўлимлари** йиллик юк обороти планини 107 процент бажарди, юк обороти 1982 йилга нисбатан 7,5 процент кўпайди. Ўзбекистон территориясида жойлашган йўлнинг ҳамма бўлимлари халқ хўжалик юкларини жўнатиш йиллик планини бажарди. Шу билан бирга Ўзбекистон бўлимлари 1982 йилга нисбатан юк ортишни бир оз камайтирдилар. Ўзбекистон территориясида жойлашган йўлнинг барча бўлимларида юк вагонининг обороти планда белгиланганига нисбатан секинлашди, юк вагони ўртача суткалик иш унуми пасайди, вагонларнинг битта юк операциясида (йўлнинг Қарши бўлимидан ташқари) нормативдан ортиқча бекор туриб қолишига йўл қўйилди.

Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспорти юк ташиш, юк обороти, пассажир ташиш, пассажир обороти ва енгил таксомоторларда ҳақ олиб ташиш юзасидан йиллик планни бажарди. 1982 йилга нисбатан юк обороти 3 процент ўсди, юк ташиш ва пассажир обороти 5 процент кўпайди, пассажир ташиш 6 процент, енгил таксомоторларнинг ҳақ олиб йўл босиши 4 процент ошди. Шу билан бирга ҳаракат составидан фойдаланишда камчиликлар юз берди: юк автомобиллари, автобуслар ва енгил таксомоторлардан фойдаланиш коэффициенти планга нисбатан ҳам, шунингдек ўтган йилги даражага нисбатан ҳам пасайди; автомобиль транспортининг ремонтда ва ремонт навбатини кутишда нормативда белгиланганидан ортиқча бекор туриб қолишига ҳамда соз ҳолатда туриб қолишига йўл қўйилди.

Ҳаво транспорти пассажир обороти, юк ташиш ва пассажир ташиш, авиациянинг халқ хўжалик тармоқларига хизмат кўрсатиш иш ҳажми планини ошириб бажарди. Бир йил ичида 5,4 миллион киши ташилди.

Алоқа корхоналари (почта, телеграф, телефон, радио) маҳсулот ҳажми планини бажарди ва уни 5 процент кўпайтиришга эришди.

V. КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

1983 йилда янги корхоналар қуриш, ишлаб турган корхоналарни кенгайтириш ва реконструкция қилиш ҳисобига республикада бир қанча жуда муҳим ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди.

Электр энергетикада Туямўйин гидроузелидаги қувватлар, турли кучланишдаги электр линиялари, шунингдек 35 киловольт ва ундан юқори кучланишдаги трансформатор пасайтириш подстанциялари ишга туширилди.

Химия саноатида Фарғона водийсидаги янги Қўқон химия заводи ишлай бошлади. Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида синтетик аммиак ишлаб чиқарадиган қувватлар фойдаланиш учун топширилди.

Бинокорлик материаллари саноатида йиғма темир-бетон конструкциялар ва деталлар, шиша кристаллит, ғишт ишлаб чиқарадиган қувватлар кўпайтирилди.

Енгил саноатда Қўқон пойабзал фабрикасидаги чарм пойабзал ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди, Андижон ип газлама комбинатининг Наманган областидаги филиалида ип йигирув урчуқлари ўрнатилди.

Озиқ-овқат ва гўшт-сут саноатида Самарқанд чой қадоқлаш фабрикасидаги чой асраш қувватлари, Қўқон ёғ комбинатида озиқ-овқат оқсили ва Жомбой гўшт комбинатида гўшт ишлаб чиқарувчи қувватлар фойдаланиш учун топширилди.

Агросаноат комплекси тармоқларидаги қувватлар кўпайтирилди.

Қишлоқ хўжалигида бузоқ боқиб семиртирадиган ва сут етиштирадиган чорвачилик комплекслари қурилди, гўшт етиштирувчи паррандачилик фабрикаларининг қувватлари кўпайтирилди. Давлатнинг ва колхозларнинг маблағлари ҳисобига 91 минг гектардан кўпроқ янги суғориладиган ерлар деҳқончилик учун қабул қилинди. Илгаридан суғориб келинган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва уларни обдон текислаш ишлари, илгари сув чиқарилган яйловлардаги сув хўжалиги иншоотларини реконструкция қилиш, суғориш системаларини қайта қуриш ва уларнинг сув таъминотини ошириш, яйловларга сув чиқариш ишлари ўтказилди.

Пул билан таъминлашнинг ҳамма манбалари ҳисобидан халқ хўжалигига **капитал маблағ** сарфлаш 6,2 миллиард сўмни ташкил этди ва 1982 йилга нисбатан 3 процент кўпайди.

Давлат қурилиш-монтаж ташкилотларининг ўз кучи билан бажарадиган **пудрат ишлари** ҳажми 1982 йилга нисбатан 4 процент кўпайди.

Бригада хўжалик ҳисоби ривожланмоқда, бригадаларнинг 43 проценти шу метод асосида ишламоқда. Оралиқ поток бригада пудрати жорий этилмоқда.

Шу билан бирга капитал маблағларни ва материал ресурсларини ишга тушириладиган объектларга лозим даражада тўплашга эришилмади, бир қанча ишлаб чиқариш қувватларини ва асосий фондларни ишга тушириш планлари бажарилмади. Баъзи қурилиш ташкилотлари меҳнат унумдорлигини ошириш, қурилиш-монтаж ишлари таннархини камайтириш, фойда олиш топшириқларини бажармадилар, ўртача иш ҳақининг меҳнат унумдорлигига нисбатан илдамроқ ўсишига йўл қўйдилар.

VI. ХАЛҚНИНГ МОДДИЙ ВА МАДАНИЙ ТУРМУШ ДАРАЖАСИНИ ОШИРИШ

1983 йилда социал ривожланиш ва халқ фаровонлигини ошириш тадбирларини рўёбга чиқариш давом эттирилди.

Халқ хўжалигидаги **ишчи ва хизматчиларнинг пул билан оладиган ўртача иш ҳақи** ойига 160,6 сўмни ташкил қилди. **Колхозчиларнинг меҳнат ҳақи ойига ўрта ҳисобда** 123 сўмдан 132 сўмга етди.

Республика аҳолиси ижтимоий истеъмол фондларидан 5,8 миллиард сўмлик ёки 1982 йилга нисбатан 0,3 миллиард сўмлик кўп **тўлов ва имтиёзлар** олди. Мана шу тўлов ва имтиёзларни ҳисобга олганда ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи ойига 229 сўмдан 233 сўмга етди.

1983 йил 1 январидан бошлаб ишлаб чиқариш тармоқларининг 15 иш куни муддатида отпуска оладиган ходимларига узлуксиз иш стажи учун қўшимча отпуска бериладиган бўлди (илгари уларга бундай қўшимча отпуска берилмас эди).

Бир корхона, муассаса ёки ташкилотда камида 25 йил, болалари бўлган аёллар учун 20 йил иш стажига эга бўлган ишчи ва хизматчиларнинг узлуксиз иш стажи учун қарилик пенсиясига бериладиган қўшимча 10 процентдан 20 процентга етказилди.

Болалари бўлган оилаларга давлат ёрдамини кучайтириш тадбирлари амалга оширилди. Ишловчи оналар учун боласи 1 ёшга етгунча уни боқиш учун қисман ҳақ тўлайдиган отпуска бериш, айни вақтда ҳақ тўланмайдиган отпускани бир ярим йилгача узайтириш ва чақалоқ туғилиши муносабати билан бир йўла нафақа тўлаш жорий этилди.

Умумий таълим мактабларининг ҳамма ўқувчилари дарсликлар билан бепул таъминланмоқда.

Пионер лагерларига йўлланма сотиб олиш юзасидан қўшимча имтиёзлар жорий қилинди — йўлланмаларнинг ярмиси бепул берилади, қолганига йўлланма қийматининг 20 проценти тўланади.

Давлат ички заёмлари облигацияларининг ҳақи қайтариб берилди.

Меҳнаткашлар **омонат кассаларига қўядиган ўз омонатларини** 5 процентдан зиёд кўпайтирдилар.

Давлат ва кооператив савдосининг **чакана товар обороти** 12,9 миллиард сўмга етди ва 1982 йилга нисбатан таққослама нархларда 0,6 миллиард сўм кўпайди.

Товар обороти йиллик плани бажарилмай қолди.

Товар обороти кўпайган бўлса-да аҳолининг баъзи озиқ-овқат ва саноат молларига бўлган ва ўсиб бораётган талаби ҳали тўла-тўкис қондирилмаяпти.

Аҳолига кўрсатилаётган **маиший хизмат ҳажми** 1982 йилга нисбатан 10,5 процент, шу жумладан қишлоқ жойларда 13 процент кўпайди. Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ҳажми юзасидан белгиланган план бажарилди. Шу билан бирга маиший хизмат буюртмаларининг сифати ва бажарилиш муддатлари ҳамиша ҳам аҳолини қаноатлантираётгани йўқ.

Маиший хизмат корхоналари ва муассасаларининг **иш режими** тартибга солинди.

Пул билан таъминлашнинг ҳамма манбалари ҳисобига **республикада (фойдали) жами ҳажми 5 миллион 693 минг квадрат метр келадиган 91 мингта янги шинам квартира ва якка тартибдаги уй қурилди. Бу эса 622 минг кишининг уй-жой шароитларини яхшилаш имконини берди.** Янги умумий таълим мактаблари, мактабгача тарбия муассасалари, касалхоналар ва бошқа маданий-маиший объектлар ишга туширилди.

Аҳоли пунктлари ободонлаштирилди. Газ билан таъминланган квартиралар сони бир йил ичида 86,4 мингта, шу жумладан қишлоқ жойларда 29,5 мингта кўпайтирилди.

Табиатни муҳофаза қилиш юзасидан белгиланган программа бажарилди. Республика шаҳарлари ва саноат марказларининг атмосфера ҳавосини соғломлаштириш, сув ҳавзаларини муҳофаза қилиш тадбирлари амалга оширилди. Шу билан бирга бир қанча министрликларнинг корхоналари оқинди сувларни ва чиқинди газларни тозаловчи иншоотларни ишга тушириш топшириқларини бажармади.

36,2 минг гектар майдондаги давлат аҳамиятига молик ўрмонларда ўрмонзорларни қайта тиклаш ишлари ўтказилди. Республиканинг чўл ва ярим чўл районларидаги яйлов зоналари кўкаламзорлаштирилди. Ерларни қайтадан деҳқончилик учун яроқли ҳолатга келтириш ишлари давом эттирилди.

Халқ маорифи ва маданияти янада ривож топди. 6,4 миллиондан кўпроқ киши таълимнинг ҳар хил турларига жалб этилди, шундан 4,3 миллион бола умумий таълим мактабларида, 267 минг киши ҳунар-техника ўқув юртларида (шу жумладан, 201,3 минг киши ўрта ҳунар-техника билим юртларида); 261,7 минг киши ўрта махсус ўқув юртларида, 287,8 минг киши олий ўқув юртларида таълим олди.

1983 йилда 373,9 минг йигит ва қиз ўрта маълумот олди, шу жумладан 58,3 минг киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиб ўрта маълумот олди.

Куни узайтирилган мактаблар ва группаларда 1,4 миллион, яъни аввалги йилга нисбатан 10 процент кўп ўқувчи таълим олмоқда.

1,1 миллион бола мактабгача тарбия доимий муассасаларига жалб этилган. Мавсумий мактабгача тарбия муассасалари мактаб ёшигача бўлган 334 минг болага хизмат қилди.

Олий ўқув юртларига 56,1 минг киши, ўрта махсус ўқув юртларига 97,7 минг киши, шу жумладан олий ўқув юртлари ва техникумларининг кечки ҳамда сиртқи бўлимларига 54,7 минг киши қабул қилинди.

1983 йилда республика халқ хўжалигига 122,1 минг мутахассис, шу жумладан 48,0 минг олий маълумотли ва 74,1 минг ўрта махсус маълумотли мутахассис юборилди.

Ҳунар-техника ўқув юртлари бир йил ичида 140,8 минг ёш малакали ишчи тайёрлади ва уларга қарийб 170 минг киши, шу жумладан ўрта ҳунар-техника билим юртларига 84 минг киши қабул қилинди.

1,3 миллион киши ишлаб чиқаришда янги касбларни ўрганди ва малака оширди.

71 миллиондан ортиқ нусхадаги китоб фондига эга бўлган 7 мингтадан кўпроқ оммавий кутубхона китобхонларга хизмат қилди.

6 мингтага яқин киноустановка ишлаб турди, бир йил мобайнида кино сеансларини томоша қилганлар 184 миллион кишини ташкил этди.

Медицина хизмати ва аҳолининг ташкилий дам олиши тобора яхшиланиб борди. Барча ихтисослардаги врачлар сони бир йил ичида 2,6 минг нафар кўпайиб, салкам 55 минг кишини ташкил этди, ўрта малакали медицина ходимлари ёнига бир йил ичида қарийб 8 минг киши қўшилди. Касалхоналарда 7 мингта янги жой ҳосил қилинди.

1,4 миллионга яқин бола ва ўсмир ёзни пионер ва мактаб лагерларида, саёҳат-туристик базаларида ўтказди ва шу даврда болалар муассасалари бўлган хушманзара жойларга бориб дам олди.

Оммавий физкультура ва спортни янада юксалтириш тадбирлари амалга оширилди, 1,9 миллионга яқин ГТО комплекси нишондорлари тайёрланди.

Ўзбекистон ССР **аҳолиси** 1984 йил 1 январда 17,5 миллион кишига етди.

* * *

Республиканинг меҳнат коллективлари КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленуми қарорларини якдиллик билан қўллаб-қувватлаб ва маъқуллаб, 1984 йил план топшириқларини тўла ва ошириб бажариш учун, меҳнат унумдорлигини пландан ташқари 1 процент ошириш ва маҳсулот таннархини қўшимча равишда 0,5 процент камайтириш учун бошланган социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдирдилар.

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси

ТАНҚИДЧИ ЎЙЛАРИ

ГРАЖДАН БЎЛИБ ЕТИЛМОҚ КЕРАК

ЁШЛАР ИЖОДИГА БИР НАЗАР

Бир қалдирғочнинг келгани ҳали баҳор эмас. У баҳордан мужда. Илк кўклам осмонида қалдирғочлар кўпайса, яна баҳор келганига ва олдинда неча гўзал кунларнинг шукуҳи тўлалигича бузилмай турганига умид, ишончимиз ортади.

Бугунги ўзбек совет адабиётининг бағрига, хоҳ наср, хоҳ шеърият, хоҳ драматургия, хоҳ адабий танқид бўлсин — кўплаб, шундай қалдирғочлар учиб келмоқда. Кўкнинг барча қалдирғочлари қўшиқлари билан ҳам, учишлари билан ҳам, шўхликлари билан ҳам, уя солишдаги моҳирликлари билан ҳам, бир-бирларига неча миллион қадар бўлмасинлар, икки томчи сувдай ўхшайдилар ва бир-бирларини такрорлайдилар. Адабий ва санъат оламимизга кириб келаётган қалдирғочлар эса, аксинча, бир-бирларидан кескин фарқланадилар, фарқланишга ўзларида жиддий истак сезиб турадилар. Бунда бир қалдирғоч иккинчисига ўхшамайди. Ҳар бирининг қандай бўлмасин, ўз овози, ўз қўшиғи, ўз учмоқ йўсини бор, гарчи куртак ҳолда, лекин бор.

Шунга кўра биз ҳаммамиз маданиятимиз жабҳаларига янги талантлар кириб келаётганидан ва улуғ революцион адабий йўлларни давом эттиришга қатъий бел боғлаганларидан қувонамиз. Социалистик реализм адабиётининг илғор сафларда турган байроғи ишончли қўлларга ўтаётганидан, ўлмас анъаналарни ривожлантирувчилар ва уларни янги санъат босқичларига кўтарувчилар улғайиб келаётганидан келажакка умид билан қараймиз. Уларнинг матбуот саҳифаларида тез-тез пайдо бўлаётган турли жанрларга оид асарларини ўқиганда ва кузатиб борганда, ҳам бугунги адабий жараёнларнинг талаби, ҳам келгуси ўн йилликларнинг картиналарини кўзлаб баҳо берамиз.

Чиндан ҳам, бугун адабиётга умид билан кириб келаётган ёш талантлар кўп. Талантлар кўпу, лекин бу қанчалар ғалати эшитилмасин, маҳорат билан ёзилган ёшларнинг асарлари — шеърлар, достонлар, ҳикоялар, қиссалар кам. Адабиётга катта роман, катта драма, катта достон — салмоқли асарлар билан кириб келаётган ёшлар эса ундан ҳам кам. Бу таъна ёки ўзни камситиш эмас, бу рўй бериб турган реал факт ва биз бунинг сабаблари устида ўйлашга мажбурмиз. Роман ва драмалар — катта жанрлар катта ҳаётий ва ижодий тажрибалардан кейин туғилади, деймиз. Бу тўғри. Лекин бу тўғри гап билан ўзимизни юпата олмаймиз. Рус шоири Константин Ваншенкин «Ёшлар доим эсда тутсинлар» деган шеърида уларга қарата шундай аччиқ ҳақиқатни айтади:

Ва агар чорак аср орқада қолиб,
Сен ҳамон бўлмасанг жарангдор, ёрқин,
Ва туҳфа бермасанг, мисоли чақин
Совға чиқмас сендан, кутмаслар топиб...

Албатта, бундай сўзларни қонун даражасига кўтариш қийин. Лекин уларнинг замиридаги теран ҳақиқатдан кўз юмиб ҳам бўлмайди. Ёшларни ва айниқса, қалдирғоч ёшларни чин илҳом билан ишлашга ўргатмоқ ва чоғламоқ керак. Бизда ёшлар ўртасида салмоқли жанрларда суст иш кетаётганлигининг асосий сабабларидан бири — ёшлар граждан сифатида кечикиб етилмоқдалар. Уларнинг бошланғич ижод жараёнлари жуда узоққа чўзилиб кетмоқда. Шунинг учун ҳам, биз ўрта ёш поғонасига кирган, услублари, қарашлари бирмунча шаклланиб етган, адабиётимизда мустақил ҳаракат қилаётган Тоҳир Малик, Эркин Аъзамов, Ҳожиакбар Шайхов ва бошқа ўнлаб шу қатордаги қаламкашларни ёш, деб атаб келамиз. Ваҳолонки, ёшлик ўттизгачадир. Ўттиздан сўнг биз қандай бўлганда ҳам, ўрта ёшнинг кишиларимиз. Улар изланишдаги ёш қаламкашлар. Улар ўз темаларини, ҳаётни ёритиш услуб, йўсинларини топиб олганлар. Уларнинг ижоди ўзига хос йўллардан ўсиб бораётганлигини ҳеч ким инкор этмайди. Кейинги йиллар ичида уларнинг асарлари ва яратган қаҳрамонлари, услубий изланишлари хусусида бўлиб ўтаётган қизғин баҳслар ва уларда очилаётган адабий ҳақиқатлар шундан далолат бермоқда. Улар адабиётимизга виждони ғалаёнда бўлган инсон образларини олиб киришга интилмоқдалар. Бу йўлда уларнинг ютуқлари ҳам, йўқотишлари ҳам оз эмас. Йўқотишлар кўпроқ, назаримизда, айрим қаламкашларнинг қарашларидаги чалкашликлардан келиб чиқмоқда. Чунончи, Тоғай Мурод ўз чиқишларидан бирида бадиий адабиёт — инсоншунослик — проблемашунослик эмас, деган фикрни айтди. Бу фикрнинг ҳеч қандай зарарли жойи йўқ. Лекин у чалкаш. Чунки **инсоншунослик** демоқнинг ўзи **проблемашунослидир.** Зотан, ҳар бир инсон ҳали ечилмаган, зиддиятларга тўла бир муаммо. Шуни назарда тутиб бўлса керак, Индира Ганди «Литературная газета»га берган суҳбатида «Ҳиндистоннинг 683 миллион муаммоси бор» деб айтди. Лекин Тоғай Муроднинг беозор фикрида ҳаётнинг ўткир проблемаларидан юз ўгириш, уларга бадиий адабиётнинг иши эмас, деб қараш майли йўқмикан? Бу кейинчалик ноўрин тенденциозликка олиб бормасмикан? Ахир бу каби тагсиз қарашларга ҳамфикр бўлувчилар ҳам йўқ эмас-ку! Шундай қарашлар ичида биз баъзан мусичалар ҳақидаги қўшиқлар билан революцион кўтарилишлардан дарак берган ва башорат қилган «Бўрон қуши қўшиғи» ўртасидаги кескин фарқларни ажратолмай қолишимиз ҳам мумкин. Граждан сифатида етилиш — яхши асарлар ёзишнинг ўзи билангина чекланмайди. Граждан сифатида етилиш бу, аввало, ҳар томонлама ривожланган шахс сифатида, фикрлари теран ва ўткир, эътиқоди юксак, ҳаётнинг зиддиятли ҳақиқатларидан асло кўз юммайдиган, халқнинг тарихи, бугуни ва келажагини ҳар томонлама биладиган, тасаввур қиладиган ва шуларнинг барчаси баробарида унинг маданий-маънавий тараққиётига хизматини бағишламоқдир. Булар чиройли сўзлар эмас. Қаламкаш эга бўлиши керак ижодкор фазилатлардир.

Ёш носир Хуршид Дўстмуҳамедов бир мақоласида бугунги ўзбек ҳикоячилигининг қаҳрамонларида **ўз-ўзини англашга** бўлган интилиш анча сезиларли адабий ҳодисага айланиб бораётганлиги, бу етмишинчи йиллардан бошланган руҳий янгиланиш натижаси эканлиги ҳақида ёзди. Бу топиб айтилган, тўғри ифода қилинган фикр. У маълум бир характерли тенденцияга ишора қилади. Лекин ўз-ўзини англаш **эгоизмга** айланиб кетмаслиги керак. Зотан, шундай хавф ҳам йўқ эмас. Ўз-ўзини, яъни ўз ички олами — «мен»ни англаш жараёнлари ҳеч қачон бир томонлама кечмайди. Бир томонлама кечганда эса, боя айтганимиздай, фақат биз ақллимиз, фақат бизнинг фикримиз тўғри, бошқа нарсалар штамп, дейишга олиб бориши мумкин. «Индивидларнинг ҳаётий фаолиятлари қандай бўлса, уларнинг ўзлари ҳам айнан шундайдирлар», деган эди Карл Маркс. Бу ғоя инсонни ҳар қачон теран тушунишга ёрдам беради. Ҳозирги замон Ғарб адабиётининг қаҳрамонларида ёлғизликка интилиш, ёлғизликнинг азоб ва аламларини чекиш кайфиятлари ҳар қачонгидан ҳам кучайган. Бу фақат ўзини қадрли деб билиш ва бошқалардан, теварак муҳитдан қадр ахтармасликнинг, бир сўз билан айтганда, инсоний қадрсизланишнинг натижаси эмасмикан!? Ўз-ўзини англаш энергияси ўзгаларни ҳам англаш ва демак, қадрлаш энергиясига айлангандагина, у самаралидир, ижтимоий қимматлидир. Ўз-ўзини англаш ташқи муҳитга қаратилганда, ташқи муҳитни ўзгартириш ва яхшилашга қаратилгандагина у чинакам илғор жараёндир. Ўз-ўзини англаш ҳаётга фаол муносабат уйғотсин. Ҳақиқат туйғусини ўстирсин. Оламга фаол қизиқтирсин. Шунда у зўр маънавий-руҳий натижалар беради.

Нормурод Норқобиловнинг «Зангори кўл» ва «Рўмолча» ҳикояларида қаҳрамонлар ҳаётга орзунинг катта очилган кўзлари билан қарайдилар. Ёш ёзувчи орзуни инсонни бошқарувчи, уни маънавий камолотга элтувчи энергия деб билади. У бола қалбидаги беғубор туйғулар ва интилиш, ҳавасларнинг поэзиясини чизади. Инсон ўз орзуларининг қувончлари билан ҳам нақадар мумтоз эканлигини очади. Ёш Тўйчининг шунчалар беғубор ҳаваси, ажиб талпинишлари бебурдлик ва бефарқлик рўбарўсида янада гўзалроқ, шарафлироқ бўлиб кўринади. Беғубор муносабатлар одамни янада одамийроқ, янада гўзалроқ қилиб кўрсатади. Худди шундай ҳолни Олим Отахоновнинг «Оқшом хаёллари» ва Зоҳир Аъламнинг «Биринчи маош» ҳикояларида ҳам учратамиз. Инсон жамият олдида, ўзи каби инсонлар олдида меҳнати, фидокорлиги, инсонийлиги, маънавий фазилатлари билан қадр топгандагина у ўзини чинакам бахтиёр деб билади. Бундай ҳикояларда **инсонни қадрлай билиш — ўз-ўзини англашнинг муҳим ва қимматли босқичи** каби рўёбга чиқади. Қаҳрамонларнинг инсонийлиги бошқаларни қадрлай олишига ва шунинг даражасига кўра синовдан ўтади.

Инсон ҳақидаги, замондошимизнинг маънавий-руҳий дунёсидаги ўзгаришлар ҳақидаги ўйларимиз, қарашларимизни бойитадиган, қаҳрамонлари, ҳаёт ва инсон ҳақиқатларини руҳий изланишларда очадиган яхши ҳикоялар билан бирга муайян тарихий шароит ва муайян муҳитдан узилиб қолган, маконда муаллақ қаҳрамонларнинг нотайин дунёлари тасвирланган асарлар ҳам оз эмас. Маъсума Аҳмедова «Мактуб» ҳикоясини эълон қилди. Саъдулла деган йигит шаҳарларни севади, дунё айлангиси келади. У ҳам юқоридаги ҳикояларнинг қаҳрамонлари каби орзу билан яшайди. «Уй солиш, уйланиш, бола-чақали бўлиш, яна уй солиш, яна тўй қилиш... тинчгина қишлоқда ўтиришнинг унга ҳеч қизиғи йўқ эди». Саъдулла шунинг учун қишлоқда қолишни истамайди. Шаҳарга кетади. Онаси уни соғиниб хатлар ёзади. Бир хатни эса... она номидан унинг розилигини ҳам олмай қўшни қиз Рисолат ёзади. Шу хат билан Рисолат ўз очилмаган севгисини очгандай бўлади. Саъдулланинг бу севгига муносабати қандайлигини биз билолмай ҳикоя тугайди. Қаҳрамон ҳақида у шаҳарларни севади деган маълумотдан бошқа ҳамма нарса номаълум. На қаҳрамоннинг касби, на уни қуршаган муҳит, на унинг нимага қобиллиги-ю нимага қобил эмаслиги — бари номаълум. Фақат бизга турли тахминлар қилиш имкониятигина қолади. Юсуфжон Латиповнинг «Кекса эман қўшиғи», «Январь қуёши», Набижон Боқиевнинг «Изҳори дил» ва бошқа ҳикояларида ҳам инсоннинг реал алоқа ва муносабатлари, уни ташқи муҳит билан боғлаб турувчи жонли ришталар ғоятда заиф чизилганлиги ва белгиланганлигини кўрамиз. Юсуфжон Латиповнинг «Кекса эман қўшиғи» ҳикоясида мактабни битираётган Гулминоз деган қиз билан Мунис деган йигитча ўртасидаги муносабатлар берилади. Гулминоз Мунисни таъқиб қилади. Унинг севгиси севги эмас, оддийгина ҳирснинг ғалаёнига ўхшайди. Мунис эса уятчан. Гулминозга қандай муносабатда бўлишни билмайди. Нотайин, мубҳам муносабатлар ичида ҳикоя тугаб қолади. Ҳиссиётлар шунчалар ибтидоий бир даража ва миқёсда тасвирланади. Қаҳрамонларнинг юраклари ҳеч нарсани гапирмайди. Уларнинг фақат оғизлари сўзлайди, холос. «Январь қуёши» ҳикоясида тўққизинчи синфда ўқийдиган шеър ёзишга қизиқадиган қизча билан редакциянинг адабий ходими ўртасида туғилган муносабатлар чизилади. Лекин бу муносабатлар ғоятда чалкаш ва ишонарсиз. Умуман қаҳрамонларнинг қандай инсон эканликларини англаб олиш мушкул. Гапнинг очиғини айтганда, халқ эртагидаги: «қарасам, этигим Сирдарёнинг нариги ёғида тариқ қўриқлаб юрибди..» — деган қаҳрамоннинг ёлғонига ишонамизу лекин ҳаёт ва муҳит реалликларидан бутунлай ажралиб қолган бундай қаҳрамонларга ишонгимиз келмайди. Набижон Боқиевнинг «Изҳори дил» ҳикоясида бир маъшуқага ўн ошиқнинг ўнта мактуби келтирилади. Шу хатлар ёрдамида уларнинг муаллифлари қандай одам эканликларини автор очмоқчидай кўринади. Лекин хатларни ўнта ошиқ эмас, битта ғоятда бачкана ва суюқ кимса ёзгандай таассурот қолади. «Ростини айт-чи, — дейилади мактубларнинг бирида, — кўнглингнинг бир четида, бир бурчагида миттигина ўтинч — «Инсон сиртдан ҳам чиройли бўлиши керак!» — деган ўтинч ғимирламайди? Ғимирласа керак. Менинг юрагимда ғимирлайди-ку ахир?! Балки бу худбинлигимдандир. Нима қилай, шунақаман. Мўғулбашаралигим гўё сенга ёқмаётгандек туюлади. Овозаси асрлар оша етиб келган Чингиз ваҳшатидек жирканч кўринсам керак, деб ўйлайман»... Бошқа хатлар ҳам шунга ўхшаш «жирканч» «кўринишларга» тўла. О' Генрининг ҳикояларидан бирида омади юришмаган ҳаваскор рассом чизган суратни «осмонни яхши чизибсан», деб мақтайдилар. Бу каби ҳикояларни унда нима деб таърифласак экан?

Партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов 1983 йил июнь Пленумида сўзлаган нутқида «ғоявий жиҳатдан ёт ва профессионал жиҳатдан заиф асарларга нисбатан актив, сезгир, эътиборли ва шу билан бирга муросасиз марксча-ленинча танқид бадиий ижодиётга таъсир ўтказишнинг асосий методи бўлиши керак», — деб айтган эди. Ҳақиқатан ҳам, заиф асарлар ҳақида қатъий ва мунтазам сўз юритмагунча, эътиборсизлик, бадиий пала-партишликдан қутулиб бўлмайди. Кейинги пайтларда, айниқса, тақлидчилик, шакллар ортидан қувиш, халқ тилининг бениҳоя бой ва рангин қатламларини ўрганмаслик ҳоллари қаттиқ сезилмоқда. Ёшлар прозасида бадиий тилнинг дағаллашиб бориши кузатилмоқда. Санъаткорона нафис бадиий услублар ва проза тили маданияти яратиш устида жуда кам ёшлар қайғурмоқдалар. Адабиётимизнинг маданий даражаси прозада ишловчи адибларнинг қай даражада стилист бўлишларига ҳам кўп жиҳатдан боғлиқ бўлиб қолди. Буларнинг бари маҳорат ва ғоявийлик масалаларини жиддий ўрганиш доирасига киради. Айниқса, ёшлар ижоди борасида сўз [illegible] кетганда буларни ҳеч қачон назардан қочирмаслик зарурати туғилмоқда.

Иброҳим ҒАФУРОВ,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати.

САНЪАТ ОЛАМИДА

Йўлдош Охунбобоев номидаги республика ёш томошабинлар театрида янги асар премьераси бўлиб ўтди. Бу асар ёш шоир Анвар Обиджоннинг қаламига мансуб бўлиб, «Қўнғироқли алдоқчи» деб аталади. Унга бастакор А. Мансуров куй басталаган.

Суратда: (юқорида) шу асардан бир кўриниш.

* * *

Республикамиз пойтахтидаги «Юбилей» марказий спорт залида ленинградлик муз устида балет усталари ўз санъатларини намойиш этишмоқда.

Суратда: меҳмонлар «Спартак» балетидан бир кўринишни ижро этмоқдалар.

Н. Муҳаммаджонов, А. Рисқиев фотолари, (ЎзТАГ).

ФЕВРАЛЬ ОБ-ҲАВОСИ

Қишнинг сўнгги ойида ҳароратнинг ўртача келиши кутилмоқда. Биринчи ўн кунликда кечалари 12—17, кундузлари 2—7 даража атрофида совуқ бўлиши мумкин. Республиканинг шимолий районларида ҳарорат бундан ҳам пасаяди. Ойнинг иккинчи ярмидан кунлар исий бошлайди. Кундузлари 16—21, кечалари 1—6, Қашқадарё ва Сурхондарё областларида эса кундузлари 19—24, кечалари 3—8 даража иссиқ бўлади. Ёғингарчиликнинг бирмунча камроқ бўлиши кутиляпти.

Ахборот

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎЗТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

СТУДЕНТЛАР УЧУН ЁТОҚХОНА

● Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти Қарши филиалининг студентлар шаҳарчасида 400 ўринли янги ётоқхона фойдаланишга топширилди. Бу 3-ётоқхонани «Каршипромжилстрой» трестининг коллективи қурди. Энди 1200 студент шинам уй-жой билан таъминланди.

КОЛХОЗДА ПОЛИКЛИНИКА

● «Андижаноблколхозстрой» трестининг колхозлараро механизациялашган кўчма колоннаси қурувчилари Избоскан районидаги Луғумбек қишлоғида бир кунда 150 киши қабул қилинадиган янги поликлиника қурдилар. Бу ерда терапия, стоматология, акушерлик-гинекология, педиатрия бўлимлари, физиотерапия ва бошқа даволаш кабинетлари бор.

ЯНГИ МАКТАБ

● Қўрғонтепа район марказида 1170 ўринли мактаб ишга тушди. Бу ерда ёруғ, кенг синфхоналар, лабораториялар, ўқув кабинетлари, спорт зали, мажлислар зали, ишлаб чиқариш устахоналари бор. Районда ўн биринчи беш йилликнинг ўтган йиллари мобайнидагина 5,5 минг ўқувчига мўлжалланган саккизта мактаб фойдаланишга топширилди.

РУС ТИЛИНИ ЎРГАНИШМОҚДА

● Косонсой қурилиш техникумининг рус тили кабинетларида ўқитувчилар ва ўқувчилар ясаган лингофон аппаратлар ўрнатилди. Бу техника предметни мустаҳкам ўзлаштиришда ёрдам бермоқда. Рус тилини яхши билиш техникумни битириб чиқувчилар Совет Армияси сафларида хизматни муваффақиятли ўташига ёрдам бермоқда. Командирлар ва сиёсий ходимлардан техникум номига келаётган кўпдан-кўп миннатдорчилик мактублари бунинг далилидир.

ТЕАТР БИЛАН УЧРАШУВЛАР

Жиззахдаги Юнус Ражабий номли театр коллективининг қишлоқ меҳнаткашлари билан учрашувлари А. Гельманнинг «Ҳамма билан бирга» пьесаси асосида қўйилган спектакль премьераси билан бошланди. Яхши анъанага мувофиқ шу бадиий коллектив ўзининг бир неча энг яхши постановкасини кўрсатади, актёрлар, режиссёрлар область колхоз ва совхозлари меҳнаткашлари билан суҳбатлашадилар.

«Ҳамма билан бирга» спектакли ўзбек театри рус тилида қўйган иккинчи спектаклдир.

СПОРТ

КУРАШ:

ҚИЗИҚАРЛИ БЕЛЛАШУВ

Оржоникидзеда эркин кураш бўйича СССР — АҚШ терма командалари ўртасида ўртоқлик учрашуви ўтказилди. Мухлисларда яхши таассурот қолдирган беллашувлар 5:5 ҳисобида якунланди. Кеча Грозний шаҳрида АҚШ полвонлари билан навбатдаги учрашув бўлди. 8 февралда эса анъанавий учрашувни Тошкентда ўтказиш мўлжалланмоқда.

ФУТБОЛ:

МАВСУМГА ШАЙЛАНИБ

Жиззахнинг «Звезда» командаси футболчилари мавсумга қизғин ҳозирлик кўрмоқдалар. Собиқ пахтакорчи Г. Красницкийнинг шогирдлари умумжисмоний машқлардан кейин учрашувларда ўз имкониятларини «чамалашга» киришдилар. Футболчиларимиз Москвада ўтказилган мавсумолди турнирида иштирок этиб, «Карпат» (1:1), Хабаровск (2:1) ва Киев армиячиларидан (9:0) устун келдилар.

ОЛИМПИАДА:

САРАЕВО ЙЎЛИДА

Бир ҳафтадан кейин Югославиянинг Сараево шаҳрида қишки олимпиада байроғи кўтарилади. Куни кеча Грециянинг Олимп қишлоғида анъанавий равишда қуёш тиғидан ўт олдирилган машъала югурувчилар қўлига тутқазилди. Эстафетали югурувчилар икки группага бўлинган ҳолда Югославиянинг 16 шаҳри бўйлаб Сараево томон интиладилар. 7 февраль куни қўлига машъала тутган югурувчилар манзилга етадилар.

Редактор ўринбосари А. НАБИХЎЖАЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА
4 февралгача
ЛЕНИНГРАД ДАВЛАТ МУЗ УСТИДА БАЛЕТИНИНГ КАТТА ТОМОШАЛАРИ
«МУЗ УСТИДА БАЙРАМ»
ЯНГИ ПРОГРАММАСИ
ПРОГРАММАДА ҚАТНАШАДИЛАР:

Жаҳон ва Европа биринчиликларининг беш карра кумуш медаль совриндори, Олимпиада ўйинларининг кумуш медаль совриндори, халқаро классдаги СССР спорт мастери

Людмила СМИРНОВА

Олимпиада ўйинлари ва жаҳон, Европа биринчиликларининг тўрт карра чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери

Алексей УЛАНОВ

РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар: И. ФИЛИППОВА, Л. ЛИТВИНЕНКО, А. ЯКОВЛЕВ, СССР Кубоги эгаси, СССР спорт мастери А. ПОГОДИН ва бошқалар.

Бош балетмейстер — РСФСРда хизмат кўрсатган артист, балетмейстерларнинг Бутуниттифоқ конкурси лауреати Константин РАССАДИН.

ТОМОШАЛАР: 1, 2, 3 февраль кунлари соат 19.30 да; 4 февралда соат 15.00 ва 19.30 да бошланади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Кассалар ҳар куни соат 14 дан 19.00гача ишлайди.

Қуйидаги телефонлар бўйича справкалар олиш мумкин:
КАССА — 46-03-12, 46-70-31;
АДМИНИСТРАТОР — 46-68-77, 46-07-53.

●

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ОЛМАЛИҚ КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИ
ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

токарлар, фрезерчилар, қўлда ва машинада қолиплаш бўйича қолипчилар, деҳқонлар, саралаш фабрикаси тегирмони, конвейерлар, насос қурилмалари, кранлар машинистлари;

қуювчилар, эритувчилар, қуйиш печларининг ремонти бўйича монтажчилар, стропалшчиклар, электр-газ-пайвандловчилар, слесарь-ремонтчилар, электр-монтёрлар, электрслесарлар.

Меҳнат ҳақи — ишбай — мукофотли ва вақтбай — мукофотли.

Комбинат ихтиёрида ёлғиз кишилар учун ётоқхоналар, санаторий-профилакторийлар бор, комбинат қошида кечки-сменали ҳунар-техника билим юрти, ишчи-ёшлар мактаби ишлаб турибди.

Шаҳарда Тошкент политехника институтининг кечки факультети ва кон-металлургия техникуми бор. Юқорида номлари эслатиб ўтилган касбларнинг кўпчилиги имтиёзли равишда пенсияга чиқиш ҳуқуқини беради.

Комбинат адреси: Олмалиқ шаҳри, 3. Космодемьянская кўчаси, 27-уй, кадрлар бўлими.

●

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/II да **Бир актли балетлар кечаси,** 2/II да **Пиковая дама,** 3/II да **Шекспир асарлари бўйича балет триптихи.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/II да **Зебуннисо,** 2/II да **Юлдузли тунлар,** 3/II да **Зебуннисо.**

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ишлар мудирлиги аппарати коллективи масъул ходим Р. У. Бекнозовга онаси

Шарофат БЕКНОЗОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Физика-техника институти коллективи институт қошидаги махсус конструкторлик бюроси бошлиғи, физика-математика фанлари доктори Р. А. Муминовга опаси

Дилбар Абдуллаевна МУМИНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

1 ФЕВРАЛЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 Время. 9.40 Концерт залида— мактаб ўқувчилари. 10.30 Бой, камбағал... Бадиий фильм. 1-серия. 11.45 Саёҳатчилар клуби. 12.45 — 12.50 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Саксониячи йиллар коммунистлари. 16.05 Венгер фольклор коллективларининг чиқиши. 16.30 Билимимиз қудратимиз. 17.20 Бутуниттифоқ ва халқаро конкурслар лауреати А. Циганков чалади (домбра). 17.45 Ҳужжатли фильм. 18.15 Хотира. 18.30 ...16 ёшгача ва ундан катталар. 19.15 Дунё воқеалари. 19.30 Г. Свиридов. Оркестр ижроси учун кичик триптих. 19.40 Ҳозирги замон ва ишчилар ҳаракати. 20.15 Бой, камбағал... Бадиий фильм 2-серия. 21.30 Время. 22.05 Бокс бўйича халқаро учрашув. СССР—АҚШ терма командалари. 23.15 Дунё воқеалари. 23.30—00.05 Спорт ҳафталиги.

МОСКВА-II. 9.00 Гимнастика. 9.15—9.35 Муваффақият формуласи. Ҳужжатли фильм. 12.05 —12.35 Оила ва мактаб. 16.25 —16.30 Янгиликлар. 18.30 Янгиликлар. 18.45 Фильм-концерт. 19.30 Ҳужжатли фильм. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 Сиз яратган боғ. 21.10 Ҳужжатли фильм. 21.30 Время. 22.05—23.25 Бетайин одам. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.00 Ахборот. 11.20—11.30 Бузулук ўрмони. Телефильм. 12.00 Сўз кетидан сўз келар. 12.20—12.30 Кама тонглари. Телефильм. 13.00 Кўксерек. Бадиий фильм. 14.35 Янгиликлар. 18.00 Янгиликлар. 18.15 Тенгдошларинг ижоди. 18.45 Қўғирчоқ фильм 19.05 Халқ истеъмоли молларига — юқори сифат. 19.30 Ахборот. 19.45 1983 йил шеърияти. 20.30 Ахборот. 20.50 Ёш ижрочилар концерти. 21.30 Время. 22.05 Бутун оламда нима гап! 22.20 Навоий. Кўп серияли видеофильм. 1-серия. 23.55 Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00—16.30 Москва-II. 18.45 Болалик. Бадиий фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Беш йиллик ишлари ва одамлари. 20.50 Телефильмлар. 21.30 Москва-II.

2 ФЕВРАЛЬ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Концерт. 10.05 — Илмий-оммабоп фильмлар. 10.45 — Бой, камбағал... Бадиий фильм. 2-серия. 12.00 — Фильм-концерт. 13.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Ўсмирлар ижоди. 16.25 — Киноочерк. 16.50 — Мультфильм. 17.00 — Давлат ишлари — халқ ишлари. 17.30 — Д. Шостакович. 18.10 — Шахмат мактаби. 18.40 — Меҳнат Шуҳрати орденининг тўла кавалери В. А. Лунев билан учрашув. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Миллионлар ленинча университети. 20.05 — Бой, камбағал... Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Музикали кўрсатув. 23.10 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 12.00 — Онамларнинг мактаби. 12.30 ва 12.45 — Илмий-оммабоп фильм. 15.05 — Барбод бўлган экспедиция. Бадиий фильм. 1-серия. 16.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Қишлоқ янгиликлари. 19.55 — Дунё ва ёшлар. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Фильм-концерт. 20.55 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 21.30 — Время. 22.05 — Чанғи изидан четлама. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.00 — Ахборот. 11.20 — Фильм-концерт. 11.50 — Бойчечак. 12.25 — Болаликка саёҳат. Бадиий фильм. 13.50 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Қўғирчоқ фильм. 18.25 — Сўз кетидан сўз келар. 18.45 — Бригада пудрати амалда. 19.15 — Дала ишлари кундалиги. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Диалог. 20.15 — Манзарали фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Шарқ халқларининг қўшиқлари ва рақслари. 21.30 — Время. 22.05 — Навоий. Видеофильм. 2-серия. 23.10 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.15 — Москва-II. 18.00 — Телефильм. 18.50 — Реклама. 19.00 — Ўспиринлик. Бадиий фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Классик куй саҳифалари. 20.50 — Совет хотин-қизлари. 21.30 Москва II.

РАДИО

1 ФЕВРАЛЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбекистон композиторларининг қўшиқлари. 9.30 — «Совет Ўзбекистони»: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — «Шонли йўл». 12.10 «Ўзбекистан индустриальний». 13.00 — «Чорвадор». 14.00 «Мўл ҳосил етиштириш». 19.25 — Эстрада миниатюралари. 21.00 — «Шеърият кечаси». 21.20 — Концерт. 22.30 — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар У. Керменчикли ва Ф. Белялов куйлайди.

2 ФЕВРАЛЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.30 — «Иқбол қўшиғи». 9.30 — Халқ ансамбллари ижро этади. 12.10 — «Ишчинома». 13.00 — «Малыш». 14.00 — «Сайловчиларнинг наказлари бўйича». 15.00 — Олис мисофаларда ва мураккаб шароитларда хизмат қилаётган гидрометеостанциялар ходимлари учун эшиттириш. 18.15 — «Халқаро аҳвол кундалиги». 18.30 — Оркестр миниатюралари. 19.25 — «Ёшлик». 21.00 — Амалдаги интернационализм. 21.10 — «Адабий ўқиш». 21.30 — Концерт. 22.30 — Т. Хўжамбердиев қўшиқлари.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.